

Výkaz zisku a ztráty a zhodnocení jeho vypovídací schopnosti

Marcela Váverková

Bakalářská práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Marcela VÁVERKOVÁ**

Osobní číslo: **M100323**

Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Účetnictví a daně**

Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Výkaz zisku a ztráty a zhodnocení jeho vypovídací schopnosti**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Provedte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické a metodické poznatky týkající se výkazu zisku a ztráty.

II. Praktická část

- Zpracujte a zhodnoťte vypovídací schopnost výkazu zisku a ztráty pomocí nástrojů finanční analýzy podniku XY s.r.o.
- Navrhněte opatření a doporučení pro finanční řízení podniku ve vazbě na zjištěnou vypovídací schopnost výkazu zisku a ztráty.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 205 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
LANDA, Martin. Jak číst finanční výkazy. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2008, 176 s. ISBN 978-80-251-1994-5.
PASEKOVÁ, Marie. Finanční účetnictví: studijní pomůcka pro distanční studium. Vyd. 2., upr. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2008, 274 s. ISBN 978-80-7318-735-4.
PASEKOVÁ, Marie. Účetní výkazy v praxi. 1. vyd. Praha: Kernberg, 2007, 210 s. ISBN 978-80-903962-6-5.
SLÁDKOVÁ, Eva. Finanční účetnictví a výkaznictví. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2009, 451 s. ISBN 978-80-7357-434-5.

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Marie Paseková, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 21. června 2013
Termín odevzdání bakalářské práce: 12. srpna 2013

Ve Zlíně dne 21. června 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

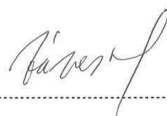
- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 2. 8. 2013

.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá vypovídací schopností výkazu zisku a ztráty a jejím zhodnocením. Práce je rozčleněna do dvou částí - praktické a teoretické.

Teoretická část popisuje strukturu výkazu zisku a ztráty dle české legislativy a také výkazu o úplném výsledku hospodaření dle mezinárodních účetních standardů. Pozornost je věnována uživatelům účetních výkazů a limitům vypovídací schopnosti výkazu zisku a ztráty. Poslední kapitola teoretické části se věnuje finanční analýze, která vychází z výkazu zisku a ztráty. Praktická část obsahuje informace o podniku XY s.r.o. a finanční analýzu provedenou na základě údajů z výkazů zisku a ztráty za období 2008 až 2012 a zhodnocení výsledků analýzy. Závěr práce shrnuje praktickou část a doporučuje opatření, která by měla vést k vyšší výkonnosti podniku, což je také cílem této práce.

Klíčová slova: výkaz zisku a ztráty, výnosy, náklady, výsledek hospodaření, daň z příjmů, výkaz o úplném výsledku hospodaření, mezinárodní účetní standardy, finanční analýza

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with the reporting ability of the profit and loss statement and with its evaluation. The thesis is divided in two parts - practical and theoretical.

The theoretical part describes the structure of the profit and loss statement according to the Czech legislation, and also the statement of comprehensive income according to international accounting standards. Attention is paid to individual users of the financial statements and to the reporting ability limits of the profit and loss statement. Last chapter is devoted to financial analysis based on the profit and loss statement. The practical part contains the company information and its financial analysis based on the profit and loss statement from 2008 to 2012 and evaluates the analysis results. The conclusion summarizes the practical part and recommends the measures that will help to improve the company efficiency, as this is the target of this thesis.

Keywords: profit and loss statement, income, expenses, profit and loss, income tax, statement of comprehensive income, International Accounting Standards, financial analysis

Děkuji vedoucí mé bakalářské práce paní doc. Ing. Marii Pasekové, Ph. D. za to, že mi umožnila vykonávat bakalářskou práci pod jejím vstřícným a odborným vedením a za cenné rady a připomínky.

Dále děkuji Ing. Aleně Kvapilové za její odborné rady a čas strávený při poskytnutí informací k mé bakalářské práci.

V neposlední řadě bych ráda poděkovala své rodině za podporu při studiu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ÚČETNICTVÍ A CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍCH ÚČETNÍCH VÝKAZŮ	12
1.1 ÚČETNICTVÍ A ÚČETNÍ ZÁVĚRKA DLE ČESKÉ LEGISLATIVY.....	12
1.2 UŽIVATELÉ ÚČETNÍCH INFORMACÍ	13
1.3 ZÁKLADNÍ ÚČETNÍ VÝKAZY	14
1.3.1 Rozvaha.....	14
1.3.2 Výkaz zisku a ztráty	15
1.3.3 Příloha	15
1.4 PROVÁZANOST ÚČETNÍCH VÝKAZŮ	16
1.5 VÝKAZY VNITROODNIKOVÉHO ÚČETNICTVÍ	16
1.6 SÍLÍCÍ VLIVY NA SESTAVENÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY DLE MEZINÁRODNÍCH STANDARDŮ	16
2 CHARAKTERISTIKA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY A JEHO STRUKTURY	18
2.1 VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY DLE ČESKÉ LEGISLATIVY	18
2.1.1 Výnosy a jejich rozdělení ve výsledovce v druhovém členění	18
2.1.2 Náklady a jejich rozdělení ve výsledovce v druhovém členění	20
2.1.3 Obchodní marže a přidaná hodnota.....	22
2.1.4 Výsledek hospodaření	22
2.1.5 Daň z příjmů.....	24
2.2 VÝKAZ O ÚPLNÉM VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ SESTAVENÝ DLE MEZINÁRODNÍCH ÚČETNÍCH STANDARDŮ	24
2.2.1 Položky obsažené ve výkazu o úplném výsledku hospodaření.....	25
2.2.2 Položky obsažené v komentáři	26
2.3 LIMITY VYPOVÍDACÍ SCHOPNOSTI VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	26
2.4 VÝZNAM A VYPOVÍDACÍ SCHOPNOST VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY PRO JEDNOTLIVÉ UŽIVATELE	28
2.4.1 Banky	28
2.4.2 Majitelé	29
2.4.3 Investoři.....	29
2.4.4 Dodavatelé a odběratelé	29
2.4.5 Zaměstnanci	30
2.4.6 Stát.....	30
3 NÁSTROJE FINANČNÍ ANALÝZY VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	31
3.1 VZNIK FINANČNÍ ANALÝZY	31
3.2 ÚČEL A CÍL FINANČNÍ ANALÝZY	31
3.3 ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	31
3.3.1 Analýza výnosů a nákladů	31
3.3.2 Horizontální analýza výsledovky (analýza trendů).....	32
3.3.3 Vertikální analýza výsledovky (procentní rozbor).....	32
3.3.4 Analýza výsledku hospodaření a přidané hodnoty.....	32

3.4	ANALÝZA VYBRANÝCH POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	33
3.4.1	Rentabilita	33
3.4.2	Úrokové krytí	33
3.4.3	Další poměrové ukazatele finanční analýzy	34
II	PRAKTICKÁ ČÁST	35
4	CHARAKTERISTIKA PODNIKU XY S.R.O.	36
4.1	HISTORIE PODNIKU	36
4.2	ZAMĚSTNANCI.....	36
4.3	OBORY ČINNOSTI.....	37
4.4	PŘEDMĚT PODNIKÁNÍ	37
4.5	VÝROČNÍ ZPRÁVY	38
5	ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY PODNIKU XY S.R.O.	39
5.1	FINANČNÍ ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY	39
5.1.1	Analýza výnosů	39
5.1.2	Analýza nákladů	42
5.1.3	Analýza daně z příjmů	45
5.1.4	Analýza výsledku hospodaření a přidané hodnoty.....	45
5.1.5	Analýza rentability	48
5.1.6	Analýza ukazatele úrokového krytí.....	49
5.1.7	Analýza dalších poměrových ukazatelů.....	49
5.2	VYPOVÍDACÍ SCHOPNOST VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY A FINANČNÍ ANALÝZY Z POHLEDU UŽIVATELŮ	50
5.2.1	Banka.....	50
5.2.2	Majitelé	50
5.2.3	Dodavatelé, odběratelé	51
5.2.4	Potenciální investoři.....	51
5.2.5	Zaměstnanci	51
5.3	IMPLEMENTACE IFRS DO PODNIKU	52
6	SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ.....	53
	ZÁVĚR	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	58
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	60
	SEZNAM OBRÁZKŮ	61
	SEZNAM TABULEK.....	62
	SEZNAM PŘÍLOH.....	63

ÚVOD

Každý podnik musí sestavovat ze zákona účetní výkazy, které vypovídají o finanční situaci, výkonnosti a efektivitě podniku. Zároveň tyto účetní výkazy slouží také jako výchozí dokumenty pro finanční analýzu podniku, která poskytuje cenné výstupy nejen pro podnik, ale zejména pro externí uživatele jakou jsou majitelé, investoři, banky, obchodní partneři a stát.

Výkaz zisku a ztráty nevypovídá pouze o tom, zda podnik v účetním období dosáhl zisku, nebo zda se pohybuje ve ztrátě, vypovídá hlavně o tom, z jakých položek se skládají výnosy a náklady, zda podnik účelně využívá vlastní kapitál.

Teoretická část popisuje jednotlivé účetní výkazy, které jsou součástí účetní závěrky, dále upozorňuje na význam účetních výkazů pro jednotlivé uživatele účetních informací, a zdůrazňuje provázanost účetních výkazů. V teoretické části je detailně popsána struktura výkazu zisku a ztráty dle české legislativy. Zároveň se teoretická část dotýká také sestavování výkazu o úplném hospodaření dle mezinárodních účetních standardů – IFRS, jejichž význam stále stoupá. Teoretická část také popisuje omezení vypovídací schopnosti výkazu zisku a ztráty a význam informací z výkazu zisku a ztráty pro jednotlivé uživatele účetních informací. Poslední kapitola teoretické části pojednává o nástrojích finanční analýzy, které se přímo týkají výkazu zisku a ztráty.

V praktické části jsou zúročeny poznatky z části teoretické, které jsou základem pro zhodnocení výkazu zisku a ztráty s pomocí nástrojů finanční analýzy podniku XY s.r.o. pro období od roku 2008 do roku 2012. První kapitola praktické části podává základní informace o podniku XY s.r.o., charakterizuje podnikatelskou činnost podniku a vývoj zaměstnanců. Dále jsou detailně popsány a analyzovány zejména jednotlivé položky obsažené ve výsledovce podniku XY s.r.o. V další části jsou provedeny, analyzovány a zhodnoceny poměrové ukazatele, které vycházejí z výkazu zisku a ztráty. V praktické části je také popsán pohled jednotlivých uživatelů účetních informací na výsledky analýzy výsledovky a poměrových ukazatelů. Protože analyzovaný podnik zatím nesestavuje výkazy dle IFRS, na konci praktické části jsou uvedeny výhody a nevýhody, které by se týkaly případné implementace IFRS do podniku XY s.r.o.

Poslední kapitola praktické části shrnuje závěry vycházející z analýzy výkazu zisku a ztráty a navrhuje doporučení pro podnik XY s.r.o., aby podnik dále snížil své náklady a dosáhl vyšší efektivity.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ÚČETNICTVÍ A CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍCH ÚČETNÍCH VÝKAZŮ

Sládková (2009, s. 19) uvádí, že historie účetnictví a účetních závěrek sahá až do 15. století a tehdy se zaměřovaly především na problematiku odvodu daní.

V dnešní době představuje účetnictví velmi široký pojem a údaje z účetnictví mají také velký význam pro široké spektrum uživatelů.

Kovanicová (2004, s. 6) definuje účetnictví jako informační systém, který identifikuje, měří, zpracovává a prezentuje finanční informace o podniku, a to zejména pro externí uživatele.

„Účetnictví lze definovat jako proces poznávání, měření, evidence a zprostředkování ekonomických (hodnotových) informací umožňujících rozhodování uživatelů těchto informací.“ (Landa, 2008, s. 1)

Podle Pasekové (2007, s. 7) je účetnictví vnitřně uspořádaný systém informací, pomocí něhož se v peněžní jednotce zjišťuje, měří a hodnotí, jak daná účetní jednotka hospodaří.

Účetnictví je tedy soustavou informací, které vypovídají o ekonomické činnosti účetní jednotky. Je třeba zdůraznit, že účetnictví využívá dat z minulosti.

1.1 Účetnictví a účetní závěrka dle české legislativy

Dle české legislativy, § 1 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, musí vést účetnictví všechny právnické osoby, fyzické osoby zapsané v obchodním rejstříku, fyzické osoby, které se samy dobrovolně rozhodnou vést podvojně účetnictví, a fyzické osoby, jejichž obrat za předchozí kalendářní rok přesáhl hodnotu 25 mil., souhrnně jsou nazývány účetními jednotkami. Tyto účetní jednotky sestavují účetní výkazy, které jsou součástí účetní závěrky, za každé účetní období, kterým je zpravidla kalendářní rok. Dle § 18 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, se účetní závěrka sestavuje v plném nebo zjednodušeném rozsahu. Ve zjednodušeném rozsahu mohou sestavit účetní závěrku účetní jednotky, které nejsou povinny mít účetní závěrku ověřenou auditorem s výjimkou akciových společností, které sestavují účetní závěrku v plném rozsahu.

Některé účetní jednotky musí sestavovat také výroční zprávu. Mezi ně dle § 20 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, patří:

a) akciové společnosti, pokud ke konci rozvahového dne účetního období, za něž se účetní závěrka (§ 18 odst. 3) ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň jedno ze tří uvedených kritérií:

1. aktiva celkem více než 40 000 000 Kč; aktivy celkem se pro účely tohoto zákona rozumí úhrn zjištěný z rozvahy v ocenění neupraveném o položky podle § 26 odst. 3,

2. roční úhrn čistého obratu více než 80 000 000 Kč; ročním úhrnem čistého obratu se pro účely tohoto zákona rozumí výše výnosů snižená o prodejní slevy a dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období, a vynásobená dvanácti,

3. průměrný přepočtený stav zaměstnanců v průběhu účetního období více než 50, zjištěný způsobem stanoveným na základě zvláštního právního předpisu, 12)

b) ostatní obchodní společnosti a družstva, pokud ke konci rozvahového dne účetního období, za něž se účetní závěrka (§ 18 odst. 3) ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň dvou ze tří kritérií uvedených v písmenu a) bodech 1 až 3; v případě družstva se zaměstnancem podle písmene a) bodu 3 rozumí i pracovní vztah člena k družstvu,

c) účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. b), které jsou podnikateli, a to za podmínek podle písmene b),

d) účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. d) až h) za podmínek podle písmene b),

e) účetní jednotky, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis.

1.2 Uživatelé účetních informací

Informace z účetnictví a účetních výkazů využívá široké spektrum uživatelů, které je rozděleno na interní a externí uživatele.

Dle Sládkové (2009, s. 19-20) jsou uživateli informací z účetní závěrky především externí uživatelé jako burzy, potenciální investoři, věřitelé (především banky), stát, zaměstnanci nebo obchodní partneři podniku (dodavatelé a odběratelé).

Kovanicová (2004, s. 9) doplňuje výše uvedené externí uživatele o konkurenty, analytiky, daňové poradce a účetní znalce.

V poslední době je možno se v praxi čím dál častěji setkat s tím, že jeden podnik si objedná analýzu jiného podniku (např. nového dodavatele či odběratele) u renomované auditor-ské společnosti.

1.3 Základní účetní výkazy

Podle § 18 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, patří mezi základní účetní výkazy, které tvoří účetní závěrku, rozvaha (bilance), výkaz zisku a ztráty (výsledovka) a příloha. Příloha může dále zahrnovat výkaz o peněžních tocích (cash flow) a přehled o změnách vlastního kapitálu.

1.3.1 Rozvaha

Rozvaha (bilance) vypovídá o finanční a majetkové situaci účetní jednotky. Člení se na aktiva (majetková část) a pasiva (zdroje financování aktiv). Aktiva jsou rozdělena na tyto základní části:

- pohledávky za upsaný kapitál,
- dlouhodobý majetek,
- oběžná aktiva,
- časové rozlišení.

Mezi pasiva patří:

- vlastní kapitál,
- cizí zdroje,
- časové rozlišení.

ROZVAHA	
AKTIVA	PASIVA
Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	
Dlouhodobý majetek Dlouhodobý nehmotný majetek Dlouhodobý hmotný majetek Dlouhodobý finanční majetek	Vlastní kapitál Základní kapitál Kapitálové fondy Rezervní fond Výsledek hospodaření minulých let Výsledek hospodaření běžného období
Oběžná aktiva Zásoby Dlouhodobé pohledávky Krátkodobé pohledávky Krátkodobý finanční majetek	Cizí zdroje Rezervy Dlouhodobé závazky Krátkodobé závazky Bankovní úvěry
Časové rozlišení	Časové rozlišení

Obr. 1. Schéma rozvahy (vlastní zpracování)

Dle § 19 zákona o účetnictví sestavuje účetní jednotka rozvahu (a celou účetní závěrku) k tzv. rozvahovému dni, ke kterému uzavírá účetní knihy. Pro rozvahu platí bilanční rovnice, kdy $AKTIVA = PASIVA$.

1.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty (výsledovka) se zabývá pouze těmi položkami, které tvoří zisk, nebo ztrátu. Výsledovka zahrnuje tyto základní položky:

- náklady,
- výnosy,
- daň z příjmů,
- výsledek hospodaření.

Pro většinu majitelů podniků je právě výše zisku jediným kritériem hodnocení jejich úspěšnosti a naopak se snaží, aby daň z příjmů byla co nejnižší.

1.3.3 Příloha

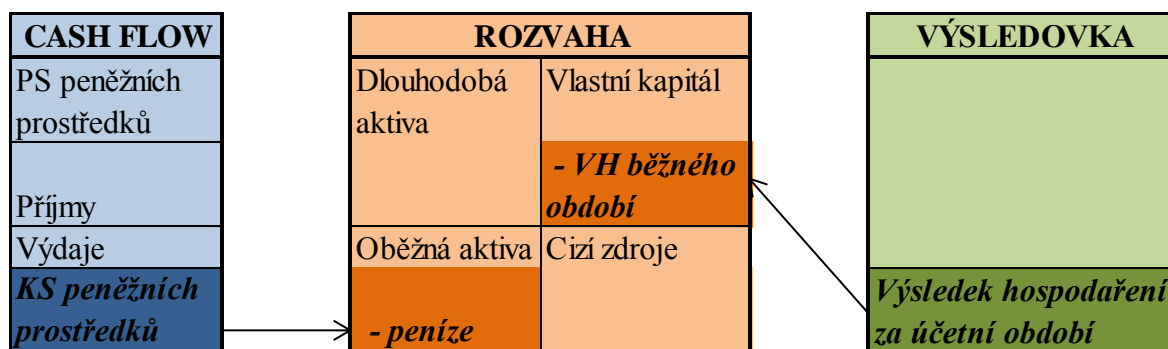
Příloha detailně popisuje a vysvětluje některé položky rozvahy a výsledovky, které jsou důležité pro správné pochopení majetkové a finanční situace účetní jednotky.

Paseková (2008, s. 268) člení přílohu na čtyři základní části:

- obecné údaje o podniku,
- informace o použitých účetních metodách, obecných účetních zásadách a způsobech oceňování, které účetní jednotka aplikovala,
- doplňující (podrobnější) informace k rozvaze a výkazu zisku a ztráty,
- přehled o peněžních tocích (cash flow) a přehled o změnách vlastního kapitálu.

1.4 Provázanost účetních výkazů

Rozvaha, výkaz zisku a ztráty a výkaz o peněžních tocích jsou provázány, vazby mezi jednotlivými výkazy jsou zobrazeny na následujícím obrázku:

Obr. 2. Zobrazení vazeb mezi účetními výkazy (vlastní zpracování)

Vazeb mezi účetními výkazy využívá finanční analýza, která pomáhá zpřesňovat vypovídací schopnost účetních výkazů.

1.5 Výkazy vnitropodnikového účetnictví

Bařinová a Vozňáková (2005, s. 37) poukazují také na existenci výkazů vnitropodnikového účetnictví, které si každá účetní jednotka tvoří tak, aby vyhovovaly jejím potřebám. Tyto výkazy se zabývají zejména čerpáním nákladů podniku, člení tyto náklady velmi podrobně dle výkonů nebo dle interních středisek.

V současné době, kdy ještě nepominula ekonomická krize, jsou podniky velmi obezřetné při vynaložení každého nákladu a je tedy nutné náklady podrobně členit a sledovat.

1.6 Sílicí vlivy na sestavení účetní závěrky dle mezinárodních standardů

V České republice stále narůstá počet podniků, které sestavují také účetní závěrku dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) nebo dle národních účetních zásad a

pravidel USA (US GAAP, jedná se zejména o podniky, jejichž majitelem je právě americká společnost).

Mezi podniky, které sestavují výkazy také dle mezinárodních standardů, patří zejména ty, které mají zahraniční vlastníky, nebo hledají zahraniční investory, pro které je účetní závěrka sestavená dle IFRS určena především. Dalším důvodem, proč sestavovat výkazy dle IFRS, je ten, že IFRS kladou důraz na ekonomickou podstatu výkazů, nikoliv právní. Mezinárodní standardy používají pro sestavení a zveřejnění účetní závěrky standard IAS 1 z roku 2007 s účinností od 1. 1. 2009. Účetní výkazy sestavené dle IFRS jsou stručnější než výkazy sestavené dle české legislativy, v IFRS je tedy kladen důraz na komentář, který bývá na rozdíl od české přílohy velmi rozsáhlý. (Dvořáková, 2011, s. 277)

2 CHARAKTERISTIKA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY A JEHO STRUKTURY

2.1 Výkaz zisku a ztráty dle české legislativy

Výkaz zisku a ztráty (výsledovka) informuje o finanční výkonnosti (efektivitě) podniku, detailně popisuje jedinou rozvahovou položku – výsledek hospodaření (dosažený zisk/ztrátu) za běžný rok. (Paseková, 2007, s. 30)

Podle Kislingerové (2010, s. 66) je hlavním účelem výsledovky podat informace o úspěšnosti práce podniku, o výsledku, kterého podnik dosáhl svou podnikatelskou aktivitou. Výsledovka zachycuje vztahy mezi výnosy, kterých podnik dosáhl v určitém období, a náklady, které jsou spojeny s dosažením těchto výnosů.

Výsledovka je uspořádána vertikálně a jednotlivé položky ve výsledovce jsou uspořádány dle prováděcí vyhlášky č. 500/2002 Sb. k zákonu č. 563/1991 Sb., o účetnictví., a to buď v druhovém členění, nebo v účelovém členění. Ačkoliv je účelové členění nákladů a výnosů vhodnější, přesto podniky častěji používají druhové členění. Částky ve výsledovce jsou uvedeny v tisících Kč. Ve výkazu jsou vykázány položky za běžné a minulé účetní období.

Landa (2008, s. 37) definuje jako základní stavební prvky VZZ výnosy a náklady.

Podnik XY s.r.o., který bude analyzován v praktické části, používá VZZ v druhovém členění, pak také následující kapitoly teoretické části se budou týkat rozboru výnosů a nákladů z výsledovky v druhovém členění. Formulář výkazu zisku a ztráty v druhovém členění je uveden v příloze P I.

2.1.1 Výnosy a jejich rozdělení ve výsledovce v druhovém členění

„Výnosy podniku jsou peněžní částky, které podnik „získal“ z veškerých svých činností za určité účetní období (měsíc, rok) bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich inkasu.“ (Synek, 2003, s. 67)

Dle Landy (2008, s. 37) jsou výnosy zvýšením ekonomického prospěchu během účetního období, a to ve formě zvýšení aktiv, a ve formě určitých případů snížení závazků. Výnos lze uznat, pokud lze spolehlivě ocenit zvýšení budoucího ekonomického prospěchu.

Výnosy vedou ke zvýšení zisku a tím tedy i vlastního kapitálu. (Bařinová, Vozňáková, 2005, s. 20)

Kovanicová (2004, s. 60) uvádí jednu výjimku, kdy zvýšení vlastního kapitálu není výnosem, a to vklady vlastníků.

Je třeba si uvědomit, že výnos není spojen s inkasem peněz, příjmy peněz sleduje výkaz o peněžních tocích.

Výnosy jsou ve výkazu členěny na provozní, finanční a mimořádné a jsou označeny římskými číslicemi I. až XIII. Mezi výnosy patří dle Pasekové (2007, s. 68-77) tyto položky:

Tržby za prodej zboží – zbožím je movitá věc nabytá za účelem jejího prodeje, uvádí se v prodejní ceně,

Výkony – patří sem výrobky, práce nebo služby, které podnik sám vytvořil. Tato položka obsahuje tři položky - tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, změna stavu zásob vlastní činnosti (zachycuje přírůstky nebo úbytky vlastní výroby) a aktivace (zvýšení majetku vlastní činností),

Tržby z prodeje dlouhodobého majetku – položka zachycuje všechny tržby prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a z prodeje nevyužitých zásob materiálu,

Ostatní provozní výnosy, mezi které patří smluvní pokuty, úroky z prodlení, výnosy z postoupených pohledávek, výnosy z odepsaných pohledávek, inventarizační rozdíly, přijaté dotace, pojistná plnění z provozní oblasti a nároky na náhradu mank a škod,

Převod provozních výnosů – slouží k zachycení přesunů mezi výnosy (např. výnosy původně vykázané v provozních výnosech se převedou do výnosů jiné činnosti). Položka vykazuje záporný zůstatek,

Tržby z prodeje cenných papírů a podílů – zahrnují výnosy z obchodování s cennými papíry v běžném účetním období,

Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – zahrnují všechny výnosy plynoucí z vlastnictví dlouhodobého finančního majetku a obsahují tři položky: výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem, výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů, výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku,

Výnosy z krátkodobého finančního majetku - vykázaní dividend a úroků, které vyplývají z držení krátkodobého finančního majetku (např. zvýšení jmenovité hodnoty kuponových dluhopisů),

Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů – zachycují změnu reálné hodnoty při zvýšení ceny z přecenění cenných papírů a z derivátových operací, když je derivát určen k obchodování na veřejném trhu, burze,

Výnosové úroky – z vkladových účtů,

Ostatní finanční výnosy – patří sem kurzové zisky, nároky na náhradu mank a schodků na finančním majetku,

Převod finančních výnosů – položka zachycuje převod finančních výnosů do provozních nebo mimořádných výnosů a to v zájmu objektivního vykázání provozního, finančního či mimořádného výsledku hospodaření,

Mimořádné výnosy - výnosy zcela mimořádné vzhledem k běžné činnosti účetní jednotky (např. náhrada škody od pojišťovny při živelné pohromě).

2.1.2 Náklady a jejich rozdělení ve výsledovce v druhovém členění

„Náklady podniku jsou peněžní částky, které podnik účelně vynaložil za získání výnosů.“
(Synek, 2003, s. 67)

Dle Landy (2008, s. 37) náklady představují snížení ekonomického prospěchu v průběhu účetního období, a to ve formě snížení aktiv, a ve formě zvýšení závazků. Náklad je uznán, pokud lze spolehlivě ocenit snížení budoucího ekonomického prospěchu.

Náklady snižují zisk a vedou tak ke snížení kapitálu. (Bařinová, 2005, s. 20).

Kovanicová (2004, s. 61) upozorňuje na existenci jedné výjimky, kdy snížení vlastního kapitálu není nákladem, a tou je rozdělování vlastního kapitálu vlastníkům.

Kovanicová (2004, s. 73) také zdůrazňuje princip přiřazování nákladů výnosům, které se vztahují k určité transakci či události. Jednoduše řečeno – k výnosům musí být přiřazeny pouze ty náklady v tom daném období, které se těchto výnosů týkají. Problémem bývá tzv. provozní režie, kdy tyto náklady souvisí jen nepřímo s určitým výrobkem, ale jejich vynaložení je nutné pro fungování podniku.

Také náklady jsou ve výsledovce rozděleny na provozní, finanční a mimořádné, jsou označeny velkými písmeny A. až T. Dle Pasekové (2007, s. 68-78) mezi ně patří:

Náklady vynaložené na prodané zboží, které jsou uvedeny v pořizovací či reprodukční pořizovací ceně prodaného zboží,

Výkonová spotřeba – obsahuje položky spotřeba materiálu a energie (materiál režijní, výrobní a pomocný pro výrobu, dále sem patří také např. manka do normy přirozených úbytků vzniklá sesycháním či odpařováním nebo drobný hmotný majetek, který není veden v dlouhodobém majetku) a služby (prvotní náklady za externí služby, jinak řečeno výkony od jiných účetních jednotek, mezi které patří např. úklidové služby, přepravní služby, spotřeba cenin, nájemné, překlady, poradenská činnost či školení zaměstnanců),

Osobní náklady, které obsahují položky mzdové náklady (hrubé mzdy zaměstnanců a příjmy společníků a členů družstva ze závislé činnosti), odměny členům orgánů společnosti a družstva, náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění (zákonné sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem vypočítané z objemu hrubých mezd) a sociální náklady (např. příspěvek na stravování, na životní pojištění),

Daně a poplatky – všechny poplatky a daně s výjimkou daně z příjmů. Do této položky patří silniční daň, daň z nemovitostí, daň z převodu nemovitostí, dědická a darovací daň a také kolky a soudní výlohy,

Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku patří mezi nákladové položky a zahrnují odpisy dlouhodobého majetku dle odpisového plánu, který si tvoří účetní jednotka. Zachycuje se zde také zůstatková cena vyřazeného majetku z důvodu likvidace způsobené opotřebením a oprávka k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku,

Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu – zahrnuje součet položek zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a prodaný materiál,

Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období – je tvořena rozdílem mezi konečným a počátečním stavem rezerv, opravných položek a komplexním nákladů příštích období. Položka může mít i zápornou hodnotu,

Ostatní provozní náklady, mezi které patří poskytnuté dary, smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále z prodlení, odpis pohledávek, pojistné (vztahující se k provozní činnosti), inventarizační rozdíly, manka a škody na majetku plynoucí z provozní činnosti podniku,

Převod provozních nákladů – přesuny mezi náklady, kdy se náklad z provozní činnosti přesune do nákladů jiné činnosti,

Prodané cenné papíry a podíly – úbytek cenných papírů a podílů v případě prodeje,

Náklady z finančního majetku – např. u dluhopisů s pevnou úrokovou sazbou držených do splatnosti rozdíl mezi pořizovací cenou bez kuponu a jmenovitou hodnotou ve věcné a časové souvislosti,

Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů – zahrnuje náklady z derivátových operací, pokud došlo ke snížení ceny u derivátu obchodovaného na veřejném trhu – burze,

Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti – rozdíl mezi konečným a počátečním stavem rezerv a opravných položek ve finanční oblasti. Položka může mít i zápornou hodnotu (pokud se v daném období rozpustilo či zrušilo více opravných položek a rezerv, než se tvořilo),

Nákladové úroky – úroky z úvěrů u bank nebo úroky z půjček u jiných subjektů,

Ostatní finanční náklady – obsahují kurzové ztráty, manka, schodky a škody na finančním majetku a bankovní výlohy,

Převod finančních nákladů – zachycuje přesun finančních nákladů do nákladů provozních či mimořádných tak, aby byl objektivně vykázán provozní, finanční a mimořádný výsledek hospodaření,

Mimořádné náklady – náklady z operací zcela mimořádných vzhledem k běžné činnosti podniku a náklady z mimořádných událostí (např. škoda způsobená živelnou pohromou),

Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům – nárok vůči společníkům v.o.s. nebo komplementářům k.s. na podíl na zisku či naopak povinnost uhradit ztrátu.

2.1.3 Obchodní marže a přidaná hodnota

Obchodní marže představuje rozdíl vyúčtovaných tržeb za prodej zboží a nákladů vynaložených na prodané zboží v pořizovací ceně, reprodukční pořizovací ceně, příp. ve vynaložených vlastních nákladech. (Sládková, 2009, s. 68)

Přidaná hodnota vyjadřuje součet položky obchodní marže a rozdílu položek výkony a výkonová spotřeba. (Sládková, 2009, s. 68) Přidaná hodnota musí být dostatečně vysoká ke krytí zejména mzdových nákladů a odpisů.

2.1.4 Výsledek hospodaření

Zjednodušeně řečeno: $VÝSLEDEK\ HOSPODAŘENÍ = VÝNOSY - NÁKLADY$. Pokud výnosy převyšují náklady, jedná se o zisk, v opačném případě mluvíme o ztrátě. Pro velké

množství podniků je právě výše zisku nebo ztráty jediným kritériem hodnocení jejich úspěšného nebo neúspěšného hospodaření.

Synek (2003, s. 127) uvádí čtyři základní funkce zisku:

- a) kritériální funkce zisku - zisk je kritériem pro rozhodování o všech základních otázkách podniku,
- b) rozvojová funkce zisku - zisk vytváří finanční zdroje pro další rozvoj podniku,
- c) rozdělovací funkce zisku – rozdělování zisku mezi majitele (dividendy), investory (úroky) a stát (daně),
- d) motivační funkce zisku – zisk je to, proč podnik podniká a může být také motivací pro zaměstnance podniku v případě, že jedna složka jejich mzdy je závislá na výši zisku podniku.

Paseková (2007, s. 73-79) člení ve výkazu zisku a ztráty výsledek hospodaření na tyto položky:

- provozní výsledek hospodaření – zisk nebo ztráta pouze z provozní činnosti účetní jednotky,
- finanční výsledek hospodaření – zisk nebo ztráta z finančních operací účetní jednotky,
- výsledek hospodaření za běžnou činnost – jedná se o součtovou položku zahrnující provozní výsledek hospodaření a finanční výsledek hospodaření, která je snížena o daň z příjmu,
- mimořádný výsledek hospodaření – představuje zisk nebo ztrátu ze zcela mimořádných operací vzhledem k běžné činnosti účetní jednotky,
- výsledek hospodaření za účetní období (EAT – earnings after taxes) – čistý zisk nebo ztráta účetní jednotky zahrnující výsledek hospodaření za běžnou činnost a výsledek hospodaření za mimořádnou činnost. Tato položka se vykazuje také v rozvaze v pasivech jako součást vlastního kapitálu,
- výsledek hospodaření před zdaněním (EBT, earnings before taxes) – tzv. hrubý zisk nebo ztráta účetní jednotky.

Je třeba zdůraznit, že výsledek hospodaření nevypovídá o finančních prostředcích podniku.

Může nastat situace, kdy podnik vykazuje dostatečný zisk, ale cash flow je záporné, podnik tedy může mít problém financovat svůj běžný provoz. (Růčková, 2008, s. 38)

2.1.5 Daň z příjmů

Účetní jednotky zdaňují své příjmy dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Dle § 17 zákona patří mezi poplatníky daně z příjmů právnických osob:

- osoby, které nejsou fyzickými osobami,
- organizační složky státu,
- podílové fondy,
- fondy obhospodařované penzijní společnostmi a transformovaný fond.

Zdaňovacím obdobím je zpravidla kalendářní nebo hospodářský rok. Aktuální sazba daně pro právnické osoby činí 19 %.

Rozlišujeme daň z příjmů:

- splatnou, kdy účetní výsledek hospodaření je transformován na základ daně pomocí mimoúčetních operací dle metod obsažených v zákoně o dani z příjmů,
- odloženou, a to ve formě odložené daňové pohledávky (vykazována s ohledem na zásadu opatrnosti) nebo odloženého daňového závazku (vykazován vždy). Účelem odložené daně je přiblížit účetní výsledek hospodaření s daňovým základem, odložená daň nemá vliv na skutečnou platbu daně. Odloženou daň povinně vykazují účetní jednotky, které tvoří konsolidační celek, a účetní jednotky, které sestavují účetní závěrku v plném rozsahu. (Müllerová, 2005)

Ve výkazu zisku a ztráty vykazujeme daň z příjmů za běžnou činnost (splatnou a odloženou) a daň z příjmů z mimořádné činnosti (splatnou a odloženou).

2.2 Výkaz o úplném výsledku hospodaření sestavený dle mezinárodních účetních standardů

Stoupá počet podniků, které sestavují účetní výkazy také dle mezinárodních účetních standardů, na to reaguje i česká legislativa, která se v zákoně o účetnictví dotýká sestavování účetní závěrky dle IFRS.

§ 19a a §23a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, určují, které účetní jednotky sestavují účetní závěrku dle IFRS. Patří mezi ně účetní jednotky, které jsou obchodními společnostmi a emitují cenné papíry přijaté k obchodování na evropském regulovaném trhu, konsolidující účetní jednotka, která je eminentem cenných papírů přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu, a konsolidující účetní jednotky neuvedené výše.

Pro sestavení výkazu o úplném výsledku hospodaření aplikují mezinárodní standardy standard IAS 1. IAS 1 požaduje vykazání položky úplného výsledku hospodaření (comprehensive income) dosaženého účetní jednotkou za uplynulé účetní období a položek, které ovlivnily jeho výši v rámci samostatného výkazu o úplném výsledku hospodaření (statement of comprehensive income). Informace o úplném výsledku hospodaření mohou být obsaženy v jednom výkazu o úplném výsledku hospodaření, nebo ve dvou výkazech (výsledovce a ve výkazu ostatního úplného výsledku). (Dvořáková, 2011, s. 277)

2.2.1 Položky obsažené ve výkazu o úplném výsledku hospodaření

IAS 1 určuje minimální požadavky na strukturu výkazu o úplném výsledku hospodaření. Dvořáková (2011, s. 279) i Sládková (2009, s. 171-172) shodně uvádí následující základní položky, které musí výkaz obsahovat:

- výnosy,
- finanční náklady,
- podíl na zisku a ztrátě přidružených společností a společných podniků konsolidovaných podle ekvivalenční metody,
- daňové náklady,
- zisk nebo ztráta z ukončovaných činností po zdanění,
- zisk nebo ztráta z přecenění aktiv nebo skupin aktiv a závazků držených k prodeji v důsledku ukončovaných činností,
- zisk nebo ztráta,
- každá položka ostatního výsledku hospodaření,
- úplný výsledek hospodaření,
- zisky nebo ztráty připadající vlastníkům mateřského podniku a připadající na menšinový podíl,

- úplný výsledek hospodaření připadající vlastníkům mateřského podniku a připadající na menšinový podíl.

2.2.2 Položky obsažené v komentáři

Komentář je dle IFRS daleko rozsáhlejší než česká příloha a to díky tomu, že vlastní účetní výkazy jsou velmi stručné a vyžadují tedy podrobný komentář.

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 200) uvádí následující obvyklé pořadí sestavení komentáře:

- popis účetní jednotky a její činnosti (tuto položku obsahuje také česká příloha),
- informace o nových standardech, změnách ve standardech a jejich dopadech na účetní jednotku,
- prohlášení o shodě s IFRS a informace o použitých účetních metodách (i v české příloze se většinou podniky zmiňují o použitých účetních metodách),
- doplňující informace k významným částem jednotlivých účetních výkazů (vykázání rezerv),
- ostatní informace.

2.3 Limity vypovídací schopnosti výkazu zisku a ztráty

Vypovídací schopnost účetních výkazů včetně výkazu zisku a ztráty je omezená a má své limity. Nejčastějším problémem jsou odlišné metody odepisování a způsob oceňování zásob. Některé položky v účetnictví nejsou reálně oceněny – doba životnosti, zůstatková cena, velikost rezerv, stav některých zásob.

Bařinová a Vozňáková (2005, s. 35-37) uvádí následující faktory, které omezují vypovídací schopnost účetních dat:

- vykazování hodnot v účetnictví na základě historických (pořizovacích) cen – práce s údaji, které se týkají minulosti. Vzniká riziko, že údaje ve výkaze nejsou v současnosti aktuální,
- vliv inflace. V této souvislosti se zmiňuje výraz *úctování v podmínkách měnících se cen*. Peněžní jednotky používáme jako univerzální měřítko hodnoty, ale v průběhu času její měřicí hodnota kolísá, někdy i značně, kupní síla peněžní jednotky není

konstantní. Inflace nemá na všechny položky aktiv, pasiv, nákladů a výnosů stejný vliv,

- změny v ekonomickém prostředí a legislativě – zahrnují změny ve fiskální politice státu a politice zaměstnanosti, změny v obchodním zákoníku, výkyvy kurzů koruny vůči cizím měnám,
- neurčitost účetních dat, která se někdy řeší aplikací principu opatrnosti. Na základě tohoto principu je v případě více možných alternativ zvolena ta, která nejmenším způsobem ovlivňuje výsledek hospodaření a vlastní kapitál. Je tedy výhodnější použít méně rizikovou, opatrnější variantu. Dalším problémem neurčitosti účetních dat je tvorba rezerv. Rezervy jsou tvořeny na neurčité budoucí závazky a neurčité náklady, jsou vykazovány v pasivech v rozvaze a také jako náklady ve výsledovce běžného období, zároveň jsou podmíněny určitými činnostmi v budoucnu, jejich dobu plnění a rozsah v současnosti neznáme. I tento fakt má tedy významný vliv na správné posouzení účetních informací.
- problém srovnatelnosti účetních výkazů v čase nebo v rámci oboru se vyskytuje i v jednom státě, kde platí pro tvorbu účetních výkazů stejné předpisy pro všechny. Účetní jednotky používají v rámci právní úpravy účetnictví různé metodiky, které jsou povoleny. Je třeba respektovat oborovou srovnatelnost podnikatelských subjektů, jejich velikost, dobu, po kterou v oboru podnikají, využití technologie. Majitelé a management podniku nejčastěji používají analýzu založenou na porovnání v čase, sleduje se rytmus, pravidelnost i nepravidelnost vývoje. Každý podnik chce stále růst a předcházet případným negativním výkyvům ve vývoji podniku.

Velký vliv na účetní v podnicích mají dnes daňové zákony a z nich vyplývající daňové povinnosti účetní jednotky. V mnoha podnicích stále platí pravidlo daňové odpisy = účetní odpisy. Je ale třeba striktně odlišovat daňové a nedaňové náklady.

Účetní jednotky, které účetní závěrky musí ověřovat účetní závěrku auditorem, jsou dnes právě auditorem tlačeny k oddělení účetních a daňových odpisů. Tak, jak se podnikům zvyšuje daň z příjmů, snaží se podniky optimalizovat své daňové základy prostřednictvím povolených účetních postupů. Při hodnocení výkonnosti podniku je tedy třeba počítat i s těmito prvky. (Bařinová a Vozňáková, 2005, s. 35-37)

Landa (2008, s. 60-61) uvádí omezení vypovídací schopnosti finančních výkazů jako jedno z rizik finanční analýzy. Upozorňuje, že české účetní standardy spíše upřednostňují právní

stav před reálnou ekonomickou situací. Poukazuje např. na problematiku vykazování leasingu nebo způsob reálného oceňování majetkových složek.

Kovanicová (2004, s. 265-266) upozorňuje zejména na fakt, že při výkladu položek účetních výkazů si musíme uvědomit, že řada vykazovaných položek je pouze *odhadem*, ať už více či méně přesným (např. odhad doby používání dlouhodobého majetku, odhad rezerv, odhad některých druhů zásob). V majetkové části rozvahy může být vykazován i majetek, který prokazatelně nepřinese žádný budoucí ekonomický prospěch, ale jehož důsledkem je vyšší, i když fiktivní výsledek hospodaření.

Dalším problémem dle Kovanicové (2004, s. 270) je mezinárodní srovnatelnost. Z dat z účetních výkazů sestavených dle mezinárodních účetních standardů získá např. investor finanční analýzu, na základě které porovná různé zahraniční podniky lépe než dle jejich národních účetních předpisů.

Růčková (2008, s. 37) poukazuje také na vliv nepeněžních faktorů, mezi které patří kvalita pracovní síly nebo úroveň managementu.

2.4 Význam a vypovídací schopnost výkazu zisku a ztráty pro jednotlivé uživatele

Pro každou skupinu uživatelů informací z účetních výkazů má konkrétní položka z výsledovky jiný význam.

2.4.1 Banky

V době, kdy stále ještě neodezněla ekonomická krize, jsou banky stále velmi obezřetné při poskytování úvěrů podnikům. Banky a jiné finanční instituce, které poskytují podnikům půjčky, si tvoří velmi podrobné finanční analýzy vycházející z účetních výkazů a na základě těchto analýz hodnotí bonitu analyzovaného podniku. Z výkazu zisku a ztráty mají pro banky největší význam položky výsledek hospodaření, resp. zisk, a nákladové úroky, podle kterých banka může odhadnout výši úvěru, který již podnik využívá. Banka neposkytne úvěr podniku, který je ztrátový. Naopak pokud chce podnik získat úvěr od banky, musí ve výsledovce vykázat dostatečný zisk. Pokud banka posoudí podnik jako velmi úspěšný, s rostoucím ziskem a nezatížený vysokým úvěrem, nabídne mu také lepší úrokovou sazbu nebo vyšší objem úvěru.

2.4.2 Majitelé

Pro většinu majitelů podniků mají z výsledovky velký význam položky obchodní marže a přidaná hodnota - platí „čím větší, tím lepší“. Významnou položkou výsledovky jsou také náklady, majitele zajímá, zda náklady nejsou příliš vysoké, zda ten či ten náklad byl skutečně účelně vynaložen a přispěl k dosažení výnosů, snaží se náklady optimalizovat. Majitelé se tak stále snaží snižovat náklady v podnicích, např. osobní náklady (podniky nezvyšují mzdy, naopak dochází k propouštění zaměstnanců), které snižují např. pomocí tzv. švarcystému. Pro majitele nemá zisk ve výsledovce až takový význam, protože vysoký zisk ve výsledovce znamená také vyšší daň z příjmů. Majitelé mají zájem, aby státu odváděli co nejnižší daň z příjmů, stát je v naší republice vnímán jako špatný hospodář a majitelé podniků nejsou ochotni státu platit vysoké daně. Pak se v praxi setkáváme s tím, že před koncem účetního období podniky nakupují a investují, aby jejich daňový základ byl co nejnižší.

Zahraniční vlastníci podniků požadují srovnání účetních výkazů v rámci celé skupiny, která může zahrnovat podniky podnikající v různých státech. V tom případě zahraniční majitel požaduje, aby všechny vlastněné podniky sestavovaly výkazy také dle IFRS nebo US GAAP, a mohl tak věrohodněji porovnat výnosy, náklady a výsledky hospodaření. Pokud např. podnik sídlí v České republice bude vykazovat vysoké osobní náklady a daně, majitel může podnik v rámci optimalizace nákladů přesunout na jiné území, kde tyto náklady nejsou tak vysoké.

2.4.3 Investoři

Pro české investory, kteří uvažují o investici do nějakého podniku, je ve výsledovce nejvýznamnější položkou výsledek hospodaření, resp. zisk. Investor chce především vydělat. České podniky hledají investory a strategické partnery také v zahraničí a pro zahraniční investory nemají význam účetní výkazy sestavené dle české legislativy. Investor při svém rozhodování o investici potřebuje porovnat výsledovky např. stejně velkého podniku podnikajícího ve stejném oboru, ale sídlící v jiném státě. V tomto případě roste role sestavení účetních výkazů dle IFRS nebo US GAAP.

2.4.4 Dodavatelé a odběratelé

Pro dodavatele či odběratele je významnějším výkazem rozvaha. Dodavatel v rozvaze zkoumá, zda jeho pohledávky budou dostatečně kryty majetkem odběratele. Pro odběratele

nejdou účetní výkazy dodavatele až tak významné, pro odběratele je důležitá velikost dodavatele, jeho reference a skutečnost, zda není v insolvenční.

2.4.5 Zaměstnanci

Většina zaměstnanců se v účetních výkazech dobře neorientuje. Výkaz zisku a ztráty bude mít význam pro zaměstnance ve funkcích manažerů, kteří jsou odměňováni podle výše výsledku hospodaření podniku. Pro zaměstnance na nižších pozicích je důležitější mzdové ohodnocení a jistota zaměstnání, tj. z výsledovky pro ně může být zajímavá položka osobní náklady.

2.4.6 Stát

Velký význam mají účetní výkazy pro stát a to nejen díky daňovému hledisku, ale tyto výkazy slouží také ke statistickým účelům. Stát tvoří statistiku za ekonomiku celého státu a dále sleduje statistiku podniků dle jednotlivých oborů, ve kterých podniky podnikají. Na základě těchto statistik pak stát stanoví výši HDP a může odhadovat vývoj HDP v budoucích měsících, nebo budoucí vývoj konkrétního odvětví. Pro stát je významnou položkou výsledovky daň z příjmů a stát má zájem, aby tato položka byla co nejvyšší. Na druhé straně vysoké daňové zatížení vede podniky k obcházení daňové povinnosti.

3 NÁSTROJE FINANČNÍ ANALÝZY VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY

Jak je uvedeno v předchozích kapitolách, vypovídací schopnost účetních výkazů je omezená. Je třeba tyto výkazy transformovat do jiné, přijatelné podoby tak, aby jejich vypovídací schopnost byla rozšířena a zpřesněna. K tomuto účelu slouží také finanční analýza.

3.1 Vznik finanční analýzy

Vznik finanční analýzy je spojen se vznikem peněz. Moderní pojetí finanční analýzy se datuje od 19. stolní a vzniklo v USA. Její význam se zvýšil v průběhu Velké hospodářské krize v 30. letech 20. stolní. V Čechách se poprvé objevil výraz *bilanční analýza* v knize *Bilance akciových společností* od dr. Josefa Pazourka, která byla vydána v roce 1906. (Růčková, 2008, s. 9)

3.2 Účel a cíl finanční analýzy

„Finanční analýza slouží ke komplexnímu zhodnocení finanční situace podniku.“ (Knápková, Pavelková a Šteker 2013, s. 17)

V současné době, kdy je ekonomická situace stále velmi nestabilní, má finanční analýza své místo a její význam dále roste. Podniky chtějí monitorovat svou ekonomickou situaci a pomocí analýz předcházet různým rizikům vyplývajících z jejich činnosti. Finanční analýza vychází z účetních informací podniku a pomáhá managementu podniku při rozhodování o důležitých otázkách týkajících se řízení a dalšího vývoje v podniku.

3.3 Analýza výkazu zisku a ztráty

Při analýze jednotlivých položek výkazu zisku a ztráty využíváme horizontální a vertikální analýzu.

3.3.1 Analýza výnosů a nákladů

V současné době se většina podniků zaměřuje na detailní a kvalitní analýzu výnosů a nákladů. U obou položek analyzují strukturu a vývoj v čase. K tomu slouží právě vertikální a horizontální analýza. V nákladech se detailní analýza zabývá především strukturou osobních nákladů a výkonové spotřeby. Ve struktuře výnosů věnujeme pozornost zejména výkonům, resp. tržbám za prodej vlastních výrobků a služeb. Užitečné je také porovnání výsledků konkrétního podniku s analýzou celého odvětví, pod které podnik spadá. Analýzu výnosů a nákladů využíváme také při hodnocení investičních projektů.

3.3.2 Horizontální analýza výsledovky (analýza trendů)

Horizontální analýza porovnává změny jednotlivých položek výsledovky v časové posloupnosti. Z výsledků této analýzy můžeme vysledovat, jak se budou jednotlivé položky v budoucnu vyvíjet. K této analýze je třeba shromáždit data za dostatečně dlouhou dobu (alespoň 3 po sobě jdoucí účetní období), aby analýza měla co nejlepší vypovídací hodnotu. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 68)

V případě, že se změní ekonomická situace a dojde např. k další ekonomické krizi, nelze další vývoj těchto položek předvídat.

Dle Sedláčka (2007, s. 15) je horizontální analýza nejpoužívanější a nejjednodušší metodou při zpracování zpráv o ekonomické situaci podniku.

Horizontální analýza výsledovky nezohledňuje makroekonomickou situaci, je pouze znázorněním trendu některých položek, což je výhodné pro sledování trendu v celém odvětví, ve srovnání s konkurencí apod. Není však možné se podle těchto informací dlouhodobě řídit a rozhodovat.

3.3.3 Vertikální analýza výsledovky (procentní rozbor)

Vertikální analýza se zabývá procentním podílem jednotlivých položek výsledovky k jediné zvolené základně položené jako 100 %. V případě výsledovky je touto základnou buď celková výše výnosů, nebo nákladů. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 68)

Vertikální analýza zkoumá vnitřní strukturu výkazu. (Růčková, 2008, s. 43).

Informace o vnitřní struktuře ziskovosti může být pro majitele významná v porovnání meziročního vývoje přidané hodnoty, pro celkovou nákladovost své aktivity apod. Vnitřní rozbor výsledovky je výhodný pro prvotní uvažování o přístupu k tvorbě cenových kalkulací výrobků/služeb, pro výběr nejvhodnější rozvrhové základny pro cenotvorbu atd.

3.3.4 Analýza výsledku hospodaření a přidané hodnoty

Výsledek hospodaření analyzujeme společně s přidanou hodnotou. V analýze rozložíme výsledek hospodaření na provozní, finanční a mimořádný, dále sledujeme výsledek hospodaření před zdaněním a po něm. Detailněji se analýza zabývá zejména provozním ziskem, kde sledujeme, které položky výsledovky nejvíce ovlivnily výsledek hospodaření. (Kislingerová a Hnilica, 2005, s. 23-24)

Dále analyzujeme rozdělení výsledku hospodaření před zdaněním a úroky. Tyto analýzy může management i majitelé používat např. pro investiční rozhodování, neboť z analýzy lze vyčíst, jaký poměr je mezi ziskem z provozní činnosti a ziskem z více fiktivní (v životě sledovaného podniku) finanční činnosti. Zisk z mimořádné činnosti je pak vhodné z rozhodování o investicích zcela vyloučit. Analýzu přidané hodnoty lze využívat pro různé personální změny v podniku, ať je to nábor nových zaměstnanců nebo jejich odměňování.

3.4 Analýza vybraných poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele vycházejí z dat obsažených v účetních výkazech a zpřesňují vypovídací schopnost těchto výkazů. Mezi nejčastěji používané poměrové ukazatele patří ukazatele rentability, likvidity a zadluženosti. Ukazatele likvidity a zadluženosti čerpají data obsažená v rozvaze, což není předmětem této bakalářské práce.

3.4.1 Rentabilita

Ukazatel rentability (výnosnosti vloženého kapitálu) měří schopnost podniku dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Tento ukazatel je významný pro akcionáře a případné investory. (Růčková, 2008, s. 51).

V čitateli je vždy v nějaké formě zisk, ve jmenovateli bývá nejčastěji vlastní kapitál, celkový vložený kapitál nebo tržby. Protože předmětem této bakalářské práce je zhodnocení vypovídací schopnosti výkazu zisku a ztráty, budou použity a analyzovány tyto ukazatele rentability:

- rentabilita tržeb (ROS – return on sales) = $\text{zisk} / \text{tržby}$
- rentabilita výnosů = $\text{EBIT} / \text{výnosy}$
- rentabilita nákladů (ROC – return on costs) = $1 - (\text{zisk} / \text{tržby})$

Ukazatel rentability je počítán i v rámci celonárodního porovnání a je tedy možné, aby si majitelé/investoři porovnali výnosnosti konkurenčních podniků v rámci odvětví mezi sebou. Rentabilita úzce souvisí s likviditou a aktivitou.

3.4.2 Úrokové krytí

Úrokové krytí (Interest Coverage) patří mezi ukazatele zadluženosti. Ukazatel popisuje výši zadluženosti pomocí schopnosti podniku splácet úroky. V případě využití bankovního

úroku pro financování je tento ukazatel velmi významný. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je vyšší jak 5. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 87)

3.4.3 Další poměrové ukazatele finanční analýzy

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 111) uvádí další užitečné poměrové ukazatele:

- přidaná hodnota/počet zaměstnanců
- přidaná hodnota/tržby
- osobní náklady/přidaná hodnota
- odpisy/přidaná hodnota
- EBT/přidaná hodnota
- nákladové úroky/přidaná hodnota

Dalšími užitečnými ukazateli jsou ukazatele měřící výkonnost zaměstnanců:

- tržby/počet zaměstnanců
- výkony/počet zaměstnanců
- osobní náklady/počet zaměstnanců

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 CHARAKTERISTIKA PODNIKU XY S.R.O.

Podnik XY s.r.o. úspěšně podniká již více jak 20 let. Základní kapitál podniku je 5 400 000,- Kč a je v celé výši splacen.

4.1 Historie podniku

Podnik XY s.r.o. byl založen v roce 1992 třemi společníky, kteří stále figurují ve vedení společnosti, jeden ze společníků je jednatelem. Zpočátku podnik provozoval svou podnikatelskou činnost v pronajatých prostorách a měl 34 zaměstnanců.

V roce 1994 vedení podniku zakoupilo původní pronajaté prostory i strojové vybavení. Již v letech 1994 až 1996 se podnik XY s.r.o. zúčastnil mezinárodních stavebních veletrhů a uskutečnil mnoho zajímavých projektů. Dále se započalo s výrobou kovových palet např. pro automobilky Opel či Volkswagen. Tato výroba byla nejúspěšnější v roce 1997.

V roce 1998 bylo zřízeno obchodní oddělení pro přímý styk se zahraničními odběrateli a vlastní konstrukční kancelář. V roce 2001 byla postavena nová svařovna a byl zaveden systém řízení výroby a jakosti dle ISO 9002 a v roce 2004 podnik obhájil certifikaci dle ČSN ISO 9001:2001.

V letech 2006 – 2008 probíhaly rozsáhlé investice do výroby, které umožnily prudký nárůst výroby.

Podnik XY s.r.o. se pravidelně účastní soutěží jako je Firma roku, kterou pořádají Hospodářské noviny, Vodafone firma roku a Štíky českého byznysu. V těchto soutěžích se podnik umísťuje na předních příčkách. Podnik také finančně podporuje různé neziskové organizace (např. základní a střední školy a sportovní organizace).

4.2 Zaměstnanci

V současné době pracuje v tomto podniku celkem 234 zaměstnanců, převážně svářečů, montérů a elektrikářů, 40 zaměstnanců tvoří administrativu. Zaměstnanci se účastní různých vzdělávacích programů pro rozvoj jazykových znalostí, komunikačních schopností a technických znalostí a dovedností, protože podnik XY s.r.o. klade důraz na zvyšování kvalifikace svých zaměstnanců. Podnik značně využívá pro vzdělávání zaměstnanců také projekty financované z fondů Evropské unie a spolupracuje s Úřadem práce.

V následující tabulce uvádím vývoj počtu zaměstnanců v letech 2008 – 2012. Z tabulky vyplývá úbytek zaměstnanců v roce 2009 o 12 % oproti roku 2008, a to díky celosvětové ekonomické krizi, která postihla tvrdě strojírenský průmysl nejen v České republice. V současnosti podnik opět navyšuje počty zaměstnanců.

Tab. 1. Vývoj počtu zaměstnanců (vlastní zpracování)

Zaměstnanci					
Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počet zaměstnanců	224	199	199	233	234

4.3 Obory činnosti

Po svém založení se podnik XY s.r.o. zabýval dodávkami nejrůznějších ocelových konstrukcí a výrobků pro hutní průmysl. S útlumem hutní výroby tato činnost zanikla.

Nyní je hlavním předmětem činnosti výroba kovových konstrukcí a jejich dílů (CZ NACE 25110). Jedná se především o dodávky ocelových kontejnerů, obytných kontejnerů, rámu a dalších ocelových konstrukcí. Podnik prosazuje individuální přístup ke každé dodávce. Podnik XY s.r.o. vyváží 90 % výroby do zahraničí, zejména do Německa, Finska a Rakouska.

4.4 Předmět podnikání

Mezi aktuální předměty podnikání, které byly zapsány dne 1. 7. 2010 do obchodního rejstříku, patří:

- montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení;
- silniční motorová doprava - nákladní vnitrostátní provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně, - nákladní vnitrostátní provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny, - nákladní mezinárodní provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně, - nákladní mezinárodní provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny;
- kovářství, podkovářství;
- zámečnictví, nástrojařství;
- obráběčství;
- provádění staveb, jejich změn a odstraňování;

- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.

4.5 Výroční zprávy

Účetním rokem podniku XY s.r.o. je kalendářní rok. Podnik každý rok vydává výroční zprávu, kterou ověřuje auditor. Výroční zpráva obsahuje účetní výkazy rozvahy a výkaz zisku a ztráty (výkaz o peněžních tocích podnik XY s.r.o. do výročních zpráv od roku 2012 nezahrnuje). Dále výroční zpráva obsahuje:

- identifikační údaje podniku,
- komentář k výroční zprávě, který informuje o vývoji a činnosti podniku za vykazované účetní období, např. o významných událostech, investicích, účastech v různých soutěžích, auditech, dotačních projektech, ochraně životního prostředí a detailněji rozvádí také některá data z účetních výkazů,
- přílohu k účetní závěrce, která uvádí základní údaje o podniku a podíly jednotlivých společníků na základním kapitálu, počet zaměstnanců a osobní náklady, půjčky a úvěry, používané účetní metody a obecné účetní zásady (např. způsob účtování zásob, způsob stanovení opravných položek, způsob sestavení odpisových plánů investičního majetku, způsob přepočtů údajů v cizích měnách na Kč), doplňující informace k rozvaze a výsledovce,
- zápis z valné hromady, který informuje o projednání hospodaření podniku, schválení účetní závěrky a rozdělení zisku po zdanění,
- daňové přiznání týkající se daně z příjmů,
- zprávu auditora, který ověřuje účetní závěrku a obsahuje výrok auditora, zda účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz.

5 ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY PODNIKU XY S.R.O.

Podnik XY s.r.o. sestavuje výkaz zisku a ztráty pouze dle české legislativy, a to v plném rozsahu a za běžné účetní období, kterým je kalendářní rok. Podnik XY s.r.o. nevlastní žádný zahraniční podnik ani v současné době nehledá zahraničního investora. Nicméně plánuje další rozvoj (přeměnu na akciovou společnost) a tak může v budoucnu dojít k sestavení výkazů také dle IFRS. V příloze P II jsou uvedeny údaje z výkazů zisku a ztráty za období od roku 2008 až 2012.

5.1 Finanční analýza výkazu zisku a ztráty

Ve výkazu zisku a ztráty posuzujeme vývoj nákladů a výnosů v čase, jejich strukturu, výši výsledku hospodaření a vypovídací schopnost položek pro různé uživatele účetních informací.

5.1.1 Analýza výnosů

Pro posouzení struktury výnosů je užitečná vertikální analýza provedená na základě údajů z výsledovky.

Tab. 2. Vertikální analýza výnosů z VZZ (vlastní zpracování)

Výnosy	2008		2009		2010		2011		2012	
Tržby za prodej zboží	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Výkony	384 566	93,37%	281 281	87,91%	308 803	95,77%	465 890	95,56%	351 531	95,35%
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	384 327	93,31%	280 915	87,80%	305 290	94,68%	462 547	94,88%	342 840	92,99%
Změna stavu vnitropodnikových zásob	-503	0,12%	-574	-0,18%	2 652	0,82%	2 509	0,51%	7 695	2,09%
Aktivace	742	0,18%	940	0,29%	861	0,27%	834	0,17%	996	0,27%
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	3 229	0,78%	1 609	0,50%	3 039	0,94%	4 103	0,84%	2 917	0,79%
Ostatní provozní výnosy	3 595	0,87%	3 347	1,05%	3 277	1,02%	3 803	0,78%	4 674	1,27%
Tržby z prodeje cenných papírů	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Výnosy z DFM	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Výnosové úroky	93	0,02%	107	0,03%	1 115	0,35%	864	0,18%	1 302	0,35%
Ostatní finanční výnosy	20 390	4,95%	33 603	10,50%	6 215	1,93%	12 867	2,64%	8 253	2,24%
Mimořádné výnosy	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Výnosy celkem	411 873	100,00%	319 947	100,00%	322 449	100,00%	487 527	100,00%	368 677	100,00%

Podnik vykazuje nulové hodnoty v tržbách za prodej zboží. Nejvýznamnějším výnosem jsou u podniku XY s.r.o. tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. Podnik XY s.r.o. se zabývá převážně výrobou a dodávkami speciálních kontejnerů, proto se tato položka aktu-

álně podílí na celkových výnosech z 94 % (výjimkou je rok 2009, kdy tržby tvořily 88 % výnosů). Pouze malým podílem se na výnosech podílí ostatní finanční výnosy, které vykazují v roce 2012 hodnotu pouze 2,26 % (v roce 2009 ale tvořily dokonce 10 % celkových výnosů), výnosové úroky (hodnota kolem 0,3 %), tržby z prodeje dlouhodobého majetku (pouze 0,8 %) a ostatní provozní výnosy (cca 1 %).

Pro potřeby porovnání výnosů v průběhu času je níže vytvořena horizontální analýza.

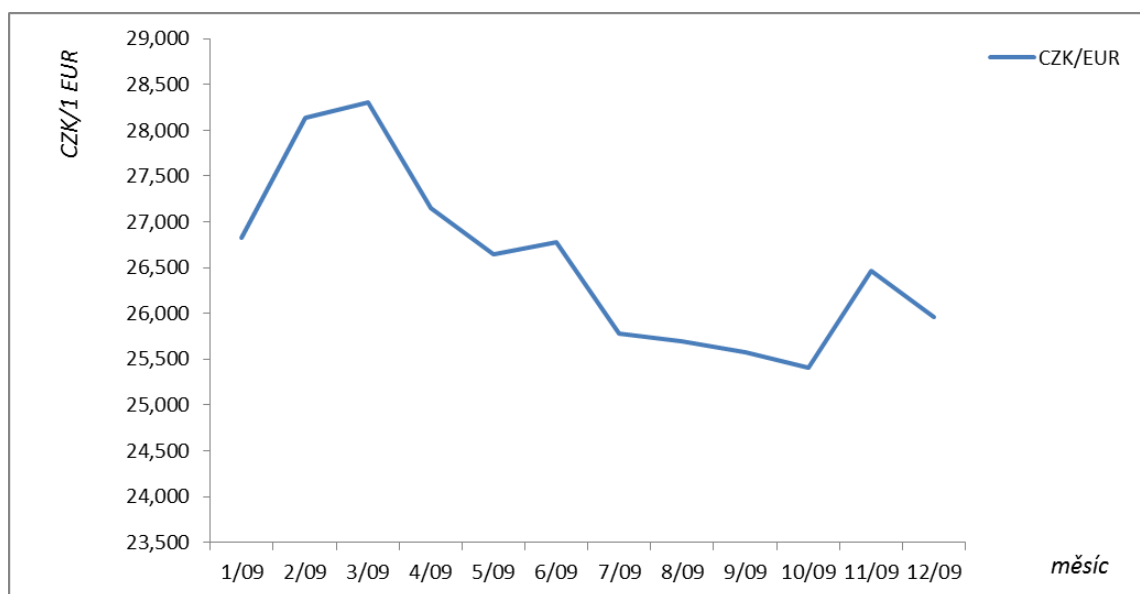
Tab. 3. Horizontální analýza výnosů z VZZ (vlastní zpracování)

Výnosy	2008	2009	09/08	2010	10/09	2011	11/10	2012	12/11
Tržby za prodej zboží	0	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Výkony	384 566	281 281	-27%	308 803	10%	465 890	51%	351 531	-25%
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	384 327	280 915	-27%	305 290	9%	462 547	52%	342 840	-26%
Změna stavu vnitropodnikových zásob	-503	-574	14%	2 652	-562%	2 509	-5%	7 695	207%
Aktivace	742	940	27%	861	-8%	834	-3%	996	19%
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	3 229	1 609	-50%	3 039	89%	4 103	35%	2 917	-29%
Ostatní provozní výnosy	3 595	3 347	-7%	3 277	-2%	3 803	16%	4 674	23%
Tržby z prodeje cenných papírů	0	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Výnosy z DFM	0	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Výnosové úroky	93	107	15%	1 115	942%	864	-23%	1 302	51%
Ostatní finanční výnosy	20 390	33 603	65%	6 215	-82%	12 867	107%	8 253	-36%
Mimořádné výnosy	0	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Výnosy celkem	411 873	319 947	-22%	322 449	0,78%	487 527	51,20%	368 677	-24,38%

Z analýzy je patrné, že nejnižší tržby podnik zaznamenal v roce 2009 (pokles o 27 % oproti roku 2008), je to dáno především nástupem ekonomické krize, kdy výrazně klesala poptávka. V důsledku nižších tržeb byl podnik nucen adekvátně snížit také stav zaměstnanců (z 224 na 199). V roce 2011 došlo k nárůstu tržeb (a celkových výnosů) o 52 % oproti roku 2010 a v důsledku zvýšení poptávky začal podnik nabírat nové zaměstnance. Příčinou tohoto rapidního nárůstu tržeb byl zvýšený zájem o dodávky speciálních ocelových kontejnerů ze strany zahraničních odběratelů ve druhém pololetí roku 2011. Rok 2012 již nebyl z pohledu tržeb tak úspěšný jako rok 2011, došlo ke snížení tržeb o 26 % oproti roku 2011, podnik XY s.r.o. sám hodnotí rok 2011 jako velmi výjimečný a nadprůměrně úspěšný. Pokles v roce 2012 může být způsoben také tím, že v Evropě se mluví o nové, tentokrát dluhové krizi a odběratelé podniku vyčkávají na další vývoj této situace, bojí se případného zvyšování daní, a tak brzdí nákupy a investice. Z pohledu struktury lze vidět, že tržby podniku ovlivňují jednorázové velké zakázky a že plánování tržeb (jako nejdůležitější oblast plánování) je díky tomu obtížné. Taková aktivita vyžaduje poměrně vysokou ziskovost,

kteřá umožní pokrýt případné mezery ve financování fixních nákladů, jakož i plánování dlouhodobé investiční a rozvojové činnosti. Vzhledem k tomu, že výkaz zisku a ztráty je výkazem, který sleduje stav k 31. 12., nelze říci, zda zvýšené tržby podnik ve formě finančních prostředků získal již ve sledovaných letech. I skutečnost platební morálky zákazníků může ovlivnit chování uživatelů informací tohoto výkazu. Nicméně i tak je vývoj tržeb velmi pozitivní.

Ke značným výkyvům došlo v letech 2008 – 2012 u ostatních finančních výnosů, což je způsobeno zejména kurzovými rozdíly, protože podnik exportuje až 90 % své výroby do zahraničí a cca 70 % inkasovaných plateb je prováděno v eurech. Zejména v roce 2009 je výše ostatních finančních výnosů značně vysoká. Důvodem vysokých finančních výnosů může být vysoký kurz koruny, který se např. v únoru 2009 pohyboval až kolem hodnoty 28 Kč/EUR (obr. 3, kurz ČNB vyhlášen vždy 1. pracovní den měsíce).

Obr. 3. Vývoj kurzu CZK k EUR v roce 2008 (vlastní zpracování)

Podnik potřebuje z výnosů financovat svůj provoz a je tak nucen přebytek eur měnit na koruny. Proti kurzovým rizikům by se měl podnik pojistit využíváním finančních instrumentů, jako jsou forward nebo měnová opce. Případně se podnik může ve smlouvě s obchodním partnerem pojistit proti kurzovému riziku kurzovou (měnovou) doložkou. Vysoké finanční výnosy by mohly také poukazovat na prodej cenných papírů, ale podnik nevlastní žádný dlouhodobý finanční majetek.

Další položkou, která značně kolísá, jsou výnosové úroky, i když z pohledu celkových výnosů jde o zanedbatelnou položku. Vysoké výnosové úroky mohou signalizovat investici

podniku do více úročených produktů, jako jsou termínované vklady. Podnik poskytuje zaměstnancům bezúročné půjčky, které tedy nemají na výnosové úroky vliv.

Poměrně stabilními položkami jsou ostatní provozní výnosy a tržby z prodeje dlouhodobého majetku, které se na celkových výnosech podílejí jen velmi malým procentem.

5.1.2 Analýza nákladů

Protože jde o výrobní podnik, v nákladech je nejvýznamnější položkou výkonová spotřeba, tvoří 60 % všech nákladů. Spotřeba materiálu a energie se pohybuje mezi 40 a 50 % z celkových nákladů a z analýzy vyplývá její závislost na tržbách. Přičemž výkonová spotřeba a spotřeba materiálu se meziročně nevychylovala o tolik procent jako tržby, to může znamenat např. to, že spotřebovávaný materiál byl použit ze skladu, na který byl materiál naskladněn v nižších cenách. Při bližším pohledu na rozvahu by bylo patrné, kolik materiálu ze skladu ubylo, nicméně tento výkaz pro svoje sledování nepoužívám, zdůrazňuji důležitou souvislost mezi těmito dvěma výkazy. Meziroční pokles nákladů na energie může znamenat např. to, že se podnik „stará“ o dlouhodobé smlouvy s dodavateli této energie a hledá potenciály úspor.

Tab. 4. Vertikální analýza nákladů z VZZ (vlastní zpracování)

Náklady	2008		2009		2010		2011		2012	
Náklady vynaložené na prodané zboží	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Výkonová spotřeba	246 086	63,99%	154 354	52,21%	192 467	63,58%	286 179	66,63%	194 707	59,54%
Spotřeba materiálu a energie	196 440	51,08%	126 125	42,66%	151 172	49,94%	210 962	49,12%	157 581	48,19%
Služby	49 646	12,91%	28 229	9,55%	41 295	13,64%	75 217	17,51%	37 126	11,35%
Osobní náklady	97 986	25,48%	84 409	28,55%	84 207	27,82%	105 152	24,48%	99 614	30,46%
Mzdové náklady	74 609	19,40%	66 010	22,33%	62 602	20,68%	78 132	18,19%	73 970	22,62%
Náklady na SP a ZP	23 347	6,07%	18 399	6,22%	20 844	6,89%	26 112	6,08%	24 731	7,56%
Sociální náklady	30	0,01%	0	0,00%	761	0,25%	908	0,21%	913	0,28%
Daně a poplatky	1 230	0,32%	1 551	0,52%	1 655	0,55%	1 504	0,35%	1 316	0,40%
Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	7 391	1,92%	8 029	2,72%	8 219	2,72%	7 829	1,82%	11 037	3,37%
Zůstatková cena prodaného DM a materiálu	1 319	0,34%	522	0,18%	1 988	0,66%	1 967	0,46%	984	0,30%
Změna stavu rezerv	-556	0,15%	-461	0,16%	-1 697	0,56%	-2 300	0,62%	-2 999	0,92%
Ostatní provozní náklady	1 451	0,38%	1 639	0,55%	1 442	0,48%	4 069	0,95%	4 747	1,45%
Prodané CP	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Změna stavu rezerv	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Nákladové úroky	1 543	0,40%	1 708	0,58%	2 257	0,75%	1 175	0,27%	594	0,18%
Ostatní finanční náklady	21 041	5,47%	38 120	12,89%	7 706	2,55%	10 240	2,38%	9 074	2,77%
Daň z příjmů za běžnou činnost	7 063	1,84%	5 769	1,95%	4 477	1,48%	13 674	3,18%	7 952	2,43%
Mimořádné náklady	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Náklady celkem	384 554	100,00%	295 640	100,00%	302 721	100,00%	429 489	100,00%	327 026	100,00%

Služby tvoří kolem 11 % nákladů, pouze v roce 2011 tvořily přes 17 %, a to v důsledku zvýšení nákladů na vzdělávací služby pro zaměstnance, nárůst této položky můžeme zaznamenat již v roce 2010. Podnik klade důraz na další rozvoj vzdělávání zaměstnanců, proto můžeme očekávat další zvýšení nákladů u této položky. Tato položka může být zkreslena čerpáním provozní dotace na vzdělávání zaměstnanců. Růst těchto nákladů v roce 2011, který byl pro podnik důležitý, lze vysvětlovat i tím, že podnik si část své aktivity outsourcoval, tzn. nakoupil. Šlo by dle mého názoru o logické vykrytí mezery v kapacitě po propouštění v roce předcházejícím.

Další významnou položkou v nákladech jsou osobní náklady, které tvoří kolem 30 % celkových nákladů. V roce 2012 došlo ke snížení průměrné měsíční mzdy, ale zvýšil se podíl této položky na celkových nákladech na 22,5 % oproti roku 2011, kdy mzdové náklady tvořily 18 % celkových nákladů. To znamená, že podnik XY s.r.o. mohl další zaměstnance zaměstnat na konci roku předcházejícího, přelit tak náklady do dalšího roku a současně, jak jsem uvedla výše, může být toto způsobeno problémy s plánováním tržeb, tzn. i problémy s plánováním kapacit. Při analýze osobních nákladů musíme také uvažovat o způsobu odměňování majitelů. Z daňového hlediska i z hlediska stropů na sociálním zabezpečení bývá pro majitele výhodnější být zaměstnancem. Lze očekávat z principu podnikání, že tyto odměny mohou být vyšší než nadprůměrné, proto mzdové náklady mohou být ovlivněny zcela zásadně a finanční analýza tak může vykazovat zcela zcestné informace. Pro zhodnocení nákladovosti personálních nákladů by bylo tedy vhodné zaměřit se na analytické účty, resp. vnitropodnikové účetnictví, nicméně tyto informace externím uživatelům poskytnuty nebudou. Uvažuji nad touto položkou z toho důvodu, že externí uživatel může z tohoto důvodu vydedukovat zcela špatné závěry např. o průměrné mzdě v podniku apod. Nepředpokládám také, že srovnání s odvětvím by v tomto případě požadované výsledky zpřesnilo.

Odpisy dlouhodobého majetku tvořily přes 3 % celkových nákladů v roce 2012, nejvíce ve sledovaném období, to značí, že podnik v loňském roce investoval do nákupu dlouhodobého majetku. Podnik se snaží investovat zejména do nových výrobních technologií a obměňovat strojové zařízení. Vzhledem k celkovému charakteru financování své činnosti a k výši ostatních nákladů nepředpokládám, že podnik pořídil majetek na leasing. V případě, že by se tak totiž stalo, pořízený majetek na leasing by se nepromítnul do odpisů, neboť není v majetku, ale pouze ve formě nákladů – splátky. Stávající široká nabídka úvěrů, jakož i zmíněný revolvingový úvěr, může podniku nabídnout výhodnější podmínky než dříve z důvodu snazší dostupnosti populární leasing. Z výsledovky a provedené finanční analýzy

Lze současně vidět, že podnik zvažuje v investiční činnosti nejen čistě finanční hledisko, ale i daňové. Mám tedy za to, že i daňový aspekt, např. ve formě využívání zrychlených odpisů či mimořádného odpisu v prvním roce využívání, který byl aplikován v zákonech pro povzbuzení české ekonomiky, může hrát roli při volbě mezi financováním ze strany majitele, úvěrovým či leasingovým.

Na tomto místě musím připomenout, že např. IFRS (dle IAS 17) k problematice leasingu přistupuje odlišně, neboť u nájemce/podniku jsou aktiva navýšena o majetek najatý formou finančního leasingu, závazky obsahují závazek z titulu přijatého financování. Podnik by účtoval o odpisech majetku a náklady by neměly lineární průběh. Z tohoto stručného naznačení přístupu k leasingu dle IFRS však vyplývá, že toto téma je široké, a proto jej nebudu v této práci dále rozšiřovat.

Další položky nákladů se na celkových nákladech podílí jen minimálně.

Tab. 5. Horizontální analýza nákladů z VZZ (vlastní zpracování)

Náklady	2008	2009	09/08	2010	10/09	2011	11/10	2012	12/11
Náklady vynaložené na prodané zboží	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Výkonová spotřeba	246 086	154 354	-37,28%	192 467	24,69%	286 179	48,69%	194 707	-31,96%
Spotřeba materiálu a energie	196 440	126 125	-35,79%	151 172	19,86%	210 962	39,55%	157 581	-25,30%
Služby	49 646	28 229	-43,14%	41 295	46,29%	75 217	82,15%	37 126	-50,64%
Osobní náklady	97 986	84 409	-13,86%	84 207	-0,24%	105 152	24,87%	99 614	-5,27%
Mzdové náklady	74 609	66 010	-11,53%	62 602	-5,16%	78 132	24,81%	73 970	-5,33%
Náklady na SP a ZP	23 347	18 399	-21,19%	20 844	13,29%	26 112	25,27%	24 731	-5,29%
Sociální náklady	30	0	-100,00%	761	100,00%	908	19,32%	913	0,55%
Daně a poplatky	1 230	1 551	26,10%	1 655	6,71%	1 504	-9,12%	1 316	-12,50%
Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	7 391	8 029	8,63%	8 219	2,37%	7 829	-4,75%	11 037	40,98%
Zůstatková cena prodaného DM a materiálu	1 319	522	-60,42%	1 988	280,84%	1 967	-1,06%	984	-49,97%
Změna stavu rezerv	-556	-461	-17,09%	-1 697	268,11%	-2 300	35,53%	-2 999	30,39%
Ostatní provozní náklady	1 451	1 639	12,96%	1 442	-12,02%	4 069	182,18%	4 747	16,66%
Prodané CP	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Změna stavu rezerv	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Nákladové úroky	1 543	1 708	10,69%	2 257	32,14%	1 175	-47,94%	594	-49,45%
Ostatní finanční náklady	21 041	38 120	81,17%	7 706	-79,78%	10 240	32,88%	9 074	-11,39%
Daň z příjmů za běžnou činnost	7 063	5 769	-18,32%	4 477	-22,40%	13 674	205,43%	7 952	-41,85%
Mimořádné náklady	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Náklady celkem	384 554	295 640	-23,12%	302 721	2,40%	429 489	41,88%	327 026	-23,86%

Horizontální analýza nákladů potvrzuje, že podnik XY s.r.o. reaguje na snížení tržeb adekvátně snížením nákladů.

Velké rozdíly ve sledovaném období vykazuje položka ostatních finančních nákladů. V roce 2009 dosáhly ostatní finanční náklady nejvyšší hodnoty, stejně jako finanční výnosy v tomtéž roce, které jsem okomentovala výše. Na tak vysokém podílu těchto nákladů se podepsaly opět značné kurzové rozdíly v roce 2009 a také bankovní poplatky, které jsou v tuzemsku relativně vysoké a banka si účtuje poplatky za každý úkon, za každou položku na bankovním výpisu a zejména za směnu eur na koruny, či jakékoliv platby v cizích měnách.

Podnik dle mého názoru využívá revolvingový úvěr, který asi čerpá pro překlenutí krátkodobé platební neschopnosti. Usuzuji tak z poměrně nízké hodnoty položky krátkodobých závazků v rozvaze, ale k tomu dosti vysokých úrokových nákladů. Předpokládám, že podnik tímto pokrývá eventuální výkyvy tržeb, nebo i umožňuje svým zákazníkům poskytnout dlouhodobé splatnosti faktur.

5.1.3 Analýza daně z příjmů

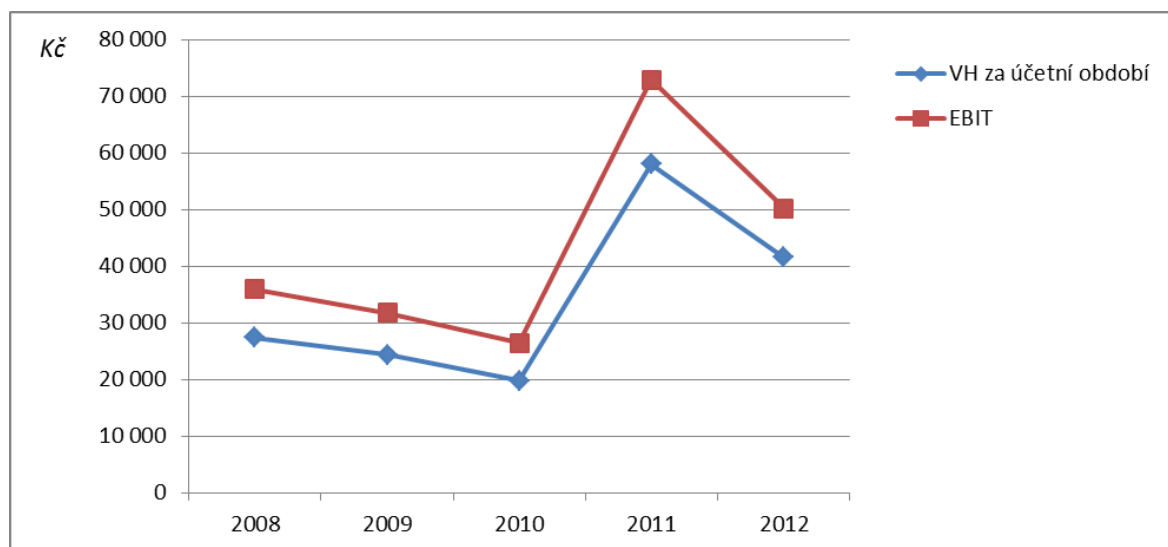
Nejvyšší hodnotu daně z příjmů podnik vykazoval v roce 2009, příčinou byly rekordní tržby dosažené v tomto roce. V případě, že podnik očekával takto vysoké tržby, mohl na ně zareagovat na konci roku nějakou investicí, aby tak optimalizoval svou daňovou povinnost. S tímto se setkáváme v praxi velmi často, podniky v případě, že vykazují ke konci roku vysoký zisk a platili by tak vysokou daň z příjmů, se tomu snaží předejít nějakou investicí či nákupem na poslední chvíli. K prostému konstatování stavu výše zdanění mohu jen doplnit, že daňovou optimalizaci by měl podnik z pohledu nákladovosti provádět v průběhu celého roku, tzn. měl by znát limity a omezení daňové uznatelnosti nákladů. Současně by měl maximálně využívat všechny možnosti dodatečné daňové úspory, např. dvojí uznatelnost nákladů od základu daně na realizovaný výzkum a vývoj, která by dle mého názoru měla být zvažena a popř. aplikována.

5.1.4 Analýza výsledku hospodaření a přidané hodnoty

Majitele podniku XY s.r.o. může těšit vysoký podíl přidané hodnoty, kterou hodnotím jako dostatečnou pro krytí zejména mzdových nákladů a odpisů. V posledních dvou letech dosahuje přidaná hodnota rekordních hodnot, pokud bude tento trend pokračovat, přispěje to k dalšímu rozvoji podniku.

Tab. 6. Vývoj přidané hodnoty a výsledku hospodaření (vlastní zpracování)

v tis. Kč	2008	2009	2010	2011	2012
Osobní náklady	97 966	84 409	84 207	105 152	99 614
Odpisy	7 391	8 029	8 219	7 829	11 037
Nákladové úroky	1 543	1 708	2 257	1 175	594
Čistý zisk	27 319	24 307	19 728	58 038	41 651
Ostatní	4 261	8 474	1 925	7 517	3 928
Přidaná hodnota	138 480	126 927	116 336	179 711	156 824
Provozní VH	36 483	36 194	26 838	69 396	49 716
Finanční VH	-2 101	-6 118	-2 633	2 316	-113
Mimořádný VH	0	0	0	0	0
VH za účetní období	27 319	24 307	19 728	58 038	41 561
EBT	34 382	30 076	24 205	71 712	49 603
EBIT	35 925	31 784	26 462	72 887	50 197
Nákladové úroky	1 543	1 708	2 257	1 175	594

Obr. 4. Vývoj VH za účetní období a EBIT (vlastní zpracování)

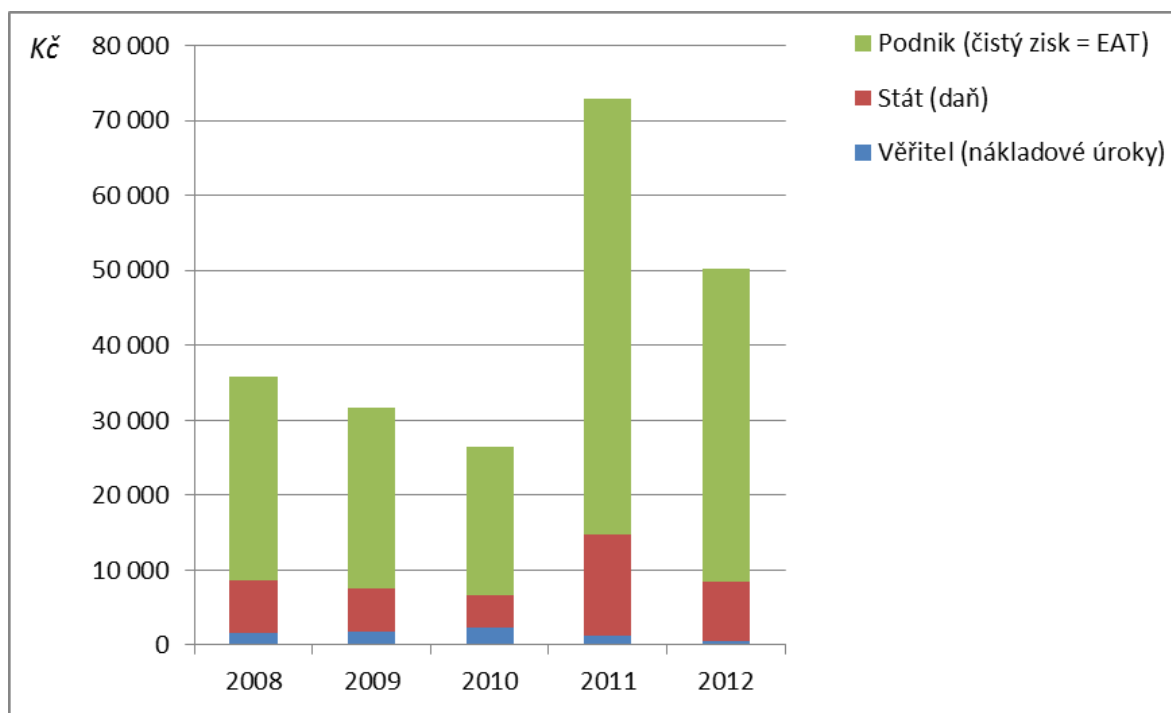
Podnik ve všech sledovaných letech dosahoval dostatečný zisk, toto hodnotím velmi pozitivně už z toho důvodu, že v posledních letech díky ekonomické krizi mnoho podniků ve strojírenství hospodařilo se ztrátou nebo dokonce byly nuceny ukončit podnikatelskou činnost. Rekordním rokem z hlediska výše zisku byl rok 2011. Vysoký zisk byl způsoben vysokými tržbami, které nejvíce ovlivnila významná zakázka na dodávku speciálních kontejnerů zahraničním odběratelům ve druhém pololetí roku, jak jsem uvedla výše v části 5.1.1. Pokles celkového zisku v roce 2009 byl způsoben zejména záporným finančním výsledkem hospodaření, kdy podnik vykázal vysoké finanční náklady, které mohly být způsobe-

ny kurzovými ztrátami. Pokles zisku v roce 2010 byl ovlivněn především nižší poptávkou po zboží ze strany odběratelů z důvodu ekonomické krize v průmyslu. Dosažený zisk podnik může použít pro další investice do podniku v budoucnu, např. při zavedení nových technologií do výroby.

Na dosažený zisk je třeba se podívat také z hlediska dělení EBIT.

Tab. 7. Dělení VH před úroky a zdaněním (vlastní zpracování)

(v tis. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012
EBIT	35 925	31 784	26 462	72 887	50 197
Věřitel (nákladové úroky)	1 543	1 708	2 257	1 175	594
Stát (daň)	7 063	5 769	4 477	13 674	7 952
Podnik (čistý zisk = EAT)	27 319	24 307	19 728	58 038	41 651
v %					
EBIT	100%	100%	100%	100%	100%
Věřitel (nákladové úroky)	4,3%	5,4%	8,5%	1,6%	1,2%
Stát (daň)	19,7%	18,2%	16,9%	18,8%	15,8%
Podnik (čistý zisk = EAT)	76,0%	76,5%	74,6%	79,6%	83,0%

Obr. 5. Dělení VH před úroky a zdaněním (vlastní zpracování)

Čistý zisk podniku zaznamenal velmi pozitivní vývoj, ve sledovaném období rostl podíl čistého zisku na EBIT až na 83 % v roce 2012, nákladové úroky klesly na pouhé 1 % a daň

na 16 %. To znamená, že podnik se snaží optimalizovat svou daňovou povinnost a nemá v současnosti nijak vysoký úvěr, takže není předlužen. To vnímám jako pozitivní signál v případě, že se podnik rozhodne pro nákladnější investici a bude potřebovat úvěr od banky, banka nebude mít s poskytnutím úvěru problém. V souvislosti s daňovou povinností bych ráda zmínila, že podnik minimálně využívá funkci daňového štítu a finanční páky. Pro financování podnik využívá především vlastní kapitál, což je patrné i z výsledovky, a to může způsobovat „drahý“ způsob hospodaření, nicméně s ohledem na zakázkovou výrobu poměrně nákladných produktů, výkyvy v tržbách a současné hospodářské prostředí není tento trend výjimkou. Daňový štít v současné době také dle mého názoru ztrácí podstatný význam, a to kvůli extrémně nízkým nákladovým úrokům ve vztahu k nejistotě na trhu, ale i politickému prostředí. Informace o čistém zisku využívá především majitel, který rozhoduje o způsobu jeho využití.

5.1.5 Analýza rentability

Tab. 8. Ukazatele rentability (vlastní zpracování)

	2008	2009	2010	2011	2012
Rentabilita tržeb (EAT/tržby)	7,11%	8,65%	6,46%	12,55%	12,15%
Rentabilita výnosů (EBIT/výnosy)	8,72%	9,93%	8,21%	14,95%	13,62%
Rentabilita nákladů (VH/náklady)	9,34%	10,75%	8,74%	16,97%	15,35%

Také ukazatele rentability potvrzují, že podnik je ve sledovaném období ziskový. Nejvyšších hodnot dosahovaly ukazatele rentability v roce 2011, to jen potvrzuje výsledky výše uvedené horizontální a vertikální analýzy výnosů a nákladů.

Pokud porovnáme rentabilitu tržeb podniku s odvětvím (tab. 9), rentabilita podniku vykazuje daleko lepší výsledky než celé odvětví. I z tohoto pohledu jsem přesvědčená, že podnik XY s.r.o. patří mezi úspěšné a ziskové podniky, proto by se mělo eventuálním investořům zdát výhodné do tohoto podniku investovat.

Tab. 9. Ukazatel rentability tržeb v odvětví (vlastní zpracování)

	2008	2009	2010	2011	2012
Rentabilita tržeb (EAT/tržby)	5,88%	4,47%	4,11%	2,99%	5,80%

I na tomto místě však musím zdůraznit vazbu na další ukazatele finanční analýzy, především na likviditu a aktivitu a jsou podniky, které upřednostňují obrátkovost nad ziskovostí.

Předpokládám tedy, že pokud některý z dodavatelů si prověřuje finanční bonitu sledovaného podniku, tuto skutečnost také zvažuje.

5.1.6 Analýza ukazatele úrokového krytí

Tab. 10. Ukazatel úrokového krytí (vlastní zpracování)

	2008	2009	2010	2011	2012
EBIT/Nákladové úroky	23,3	18,6	11,7	62,0	84,5

Ukazatel úrokového krytí jen potvrzuje fakt, který vyplynul z vertikální analýzy nákladů a podílu nákladových úroků na EBIT. Doporučenou hodnotu tohoto ukazatele (min. 5) hodnoty podniku uvedené v tabulce 10 značně převyšují. Ukazatel opět značí nízkou zadluženost podniku a v případě vyšší investice by bylo vhodné využít financování pomocí úvěru a využít tak pozitivního vlivu daňového štítu, kdy nákladové úroky snižují zisk a tím také daňové zatížení.

5.1.7 Analýza dalších poměrových ukazatelů

Tab. 11. Další poměrové ukazatele (vlastní zpracování)

	2008	2009	2010	2011	2012
Přidaná hodnota/počet zaměstnanců	618	638	585	771	670
Přidaná hodnota/tržby	36,0%	45,2%	38,1%	38,9%	45,7%
Osobní náklady/přidaná hodnota	70,7%	66,5%	72,4%	58,5%	63,5%
Odpisy/přidaná hodnota	5,3%	6,3%	7,1%	4,4%	7,0%
EBT/přidaná hodnota	24,8%	23,7%	20,8%	39,9%	31,6%
Nákladové úroky/přidaná hodnota	1,1%	1,3%	1,9%	0,7%	0,4%

Výpočty dalších poměrových ukazatelů potvrzují pouze výše uvedené analýzy a hodnocení. Osobní náklady tvořily v roce 2008 podíl 70 % na přidané hodnotě a v průběhu sledovaného období tento podíl klesal, protože podnik snížil osobní náklady. Podíl hrubého zisku (EBT) na přidané hodnotě se naopak zvyšoval, potvrzuje tak pozitivní vývoj zisku podniku. Vývoj těchto doplňkových poměrových ukazatelů hodnotím jako velmi dobrý a pokud bude podnik držet tento trend, i s ohledem na mé komentáře, i v dalším období, povede to k jeho dalšímu růstu a zvýšení jeho hodnoty.

Tab. 12. Ukazatele měřící výkonnost zaměstnanců (vlastní zpracování)

	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby/počet zaměstnanců	1 716	1 412	1 534	1 985	1 465
Osobní náklady/počet zaměstnanců	437	424	423	451	426

I když od roku 2011 roste počet zaměstnanců, osobní náklady naopak klesají. To potvrzuje výše uvedený fakt, že v roce 2012 došlo ke snížení průměrné mzdy. V roce 2012 pracovalo v podniku 234 zaměstnanců a osobní náklady na ně byly přibližně ve stejné výši jako v roce 2009, kdy v podniku pracovalo pouze 199 zaměstnanců. Z toho také usuzuji, že se podnik snaží optimalizovat osobní náklady např. snížením odměn a omezením práce přesčas, avšak i na tomto místě připomínám mé úvahy uvedené v kapitole 5.1.2 ohledně odměňování vlastníků.

5.2 Vypovídací schopnost výkazu zisku a ztráty a finanční analýzy z pohledu uživatelů

5.2.1 Banka

Z pohledu banky jsou analyzované hodnoty výborné. Banka by velmi dobře vyhodnotila dostatečně vysoký zisk a velmi nízkou zadluženost podniku. V případě větší investice by bylo vhodné financovat tuto investici bankovním úvěrem, podniku XY s.r.o. by banka nabídla jistě zajímavou úrokovou sazbu a podnik by využil pozitivního působení daňového štítu.

5.2.2 Majitelé

V podniku XY s.r.o. pracují majitelé podniku zároveň ve vrcholovém managementu tohoto podniku. Z pohledu majitelů podniku jsou vykázané výsledky velmi pozitivní. Podnik se stále pohybuje v zisku, který je dostatečně vysoký pro případné budoucí investice do podniku. Podnik není předlužen – aktuálně se nákladové úroky pohybují pouze na úrovni 1 % hrubého zisku. O tom svědčí také ukazatel úrokového krytí, který je velmi vysoký. Majitelé staví úspěch svého podniku na zaměstnancích, se kterými jsou dlouhodobě spokojeni a jsou ochotní dále investovat do rozvoje zaměstnanců.

5.2.3 Dodavatelé, odběratelé

Podnik zvyšuje svou přidanou hodnotu, to je i pozitivní signál pro odběratele, kteří vidí, že podnik má z čeho dát zákazníkovi slevu.

Při velkých zakázkách, které realizuje i sledovaný podnik, je pravidlem, že dodavatelé, a to nejen ze zahraničí, ale již i z České republiky, často mající vlastníky mimo ČR, využívají účetní výkazy k výpočtu pokročilých finančních analýz, aby definovaly maximální objem dodávaného zboží, splatnost nebo výši slevy. Dle mého názoru mohou z finančních výsledků pro sledovaný podnik vyplynout maximální výhody. Stejně tak pokud si dodavatelé pojišťují tyto obchody proti případnému neuhrazení pohledávek, lze i zde předpokládat, že tato někdy obchodní bariéra nebude ovlivňovat nákupní ceny, resp. výkonovou spotřebu nebo obchodní marži.

5.2.4 Potenciální investoři

Pro potenciální investory by podnik mohl být zajímavý, záleží ale především na tom, jak vysoký zisk investor očekává. Z pohledu investora, který vyhledává spíše rizikovější investiční příležitosti s výhledem na vysoký zisk, by tento podnik byl příliš konzervativní investiční příležitostí. Ale pro investora, který hledá méně rizikové příležitosti založené na dlouhodobé spolupráci a nižším růstem zisku, by podnik XY s.r.o. byl dobrou příležitostí. Podnik XY s.r.o. je spíše typem rodinného podniku, který byl založen třemi přáteli, a aktuálně investory nehledá a nemá ani potřebu vstupu cizího kapitálu do podniku. To se ale může s růstem podniku změnit.

5.2.5 Zaměstnanci

Z pohledu zaměstnanců je podnik velmi dobrým zaměstnavatelem, který má zájem na dalším růstu svých zaměstnanců a poskytuje jim možnost dalšího vzdělávání. Dosažené výsledky podniku ukazují, že podnik plní hlavní požadavek zaměstnanců, tj. pracují ve stabilním podniku, který nemá problémy s pravidelnými výplatami mezd zaměstnancům, vykazuje vysoký zisk a plánuje další růst zisku i podniku. Podnik sice v roce 2012 mírně snížil průměrnou měsíční mzdu, ale v současné době je pro zaměstnance důležitější jistota pracovního místa a proto je ochoten se vzdát části mzdy než ztratit pracovní místo.

5.3 Implementace IFRS do podniku

Podnik XY s.r.o. sestavuje výkazy dle mezinárodních standardů. Vzhledem k faktu, že podnik 90 % své produkce exportuje, může zvážit sestavení účetních výkazů dle IFRS. Noví zahraniční odběratelé by tak získali důležitý informační zdroj o finanční a ekonomické situaci podniku a podnik XY s.r.o. by toto opatření mohlo pomoci zlepšit jeho vyjednávací pozici se zahraničními obchodními partnery.

Nejvýznamnější přínosy při nasazení IFRS bych přitom viděla v:

- 1) porovnatelnosti účetních výkazů s podobnými podniky ze zahraničí,
- 2) přínosu pro zahraniční obchodní partnery podniku, případně pro potenciální obchodní partnery,
- 3) přínosu pro případné zahraniční investory, pokud by se podnik rozhodl hledat investora v zahraničí,
- 4) věrnějším zobrazení ekonomické situace podniku – IFRS upřednostňují ekonomickou formu nad právní.

Nasazení IFRS v podniku s sebou nese ale i zvýšené náklady, mezi které by hlavně patřily náklady na školení účetních podniku a implementaci nového účetního softwaru. Podnik by zřejmě musel vynaložit také nemalé náklady na poradenské služby nějaké auditorské a účetní společnosti, která má dlouholeté zkušenosti v oblasti implementace IFRS v podnicích. Významným negativem však je to, že české účetnictví podnik vést musí, proto dvojitá práce by s největší pravděpodobností nepřinesla kýžený ekonomický nebo i procesní efekt.

6 SHRUTÍ A DOPORUČENÍ

Podnik XY s.r.o. je velice stabilním podnikem, který úspěšně působí na trhu již přes 20 let. Jeho úspěšnost hodnotím nejen z údajů uvedených ve výkazech zisku a ztráty a z výsledků finanční analýzy, ale také z pohledu zaměstnanců, kteří v podniku dlouhodobě pracují. Podnik si dobře uvědomuje, že rozvoj podniku souvisí také s rozvojem zaměstnanců a dále vzdělává své zaměstnance a v této činnosti chce podnik i nadále pokračovat, také za pomoci dotací z fondů EU. Úspěšnost podniku hodnotím také díky jeho umístěním na předních příčkách v celorepublikových soutěžích firem, které hodnotí také rozvoj podniku, dosažené výsledky a ekonomické ukazatele. Konkurenční výhodu podniku vidím v unikátním výrobním sortimentu, který je určen širokému spektru odběratelů nejen v průmyslu, v individuálním přístupu ke každé dodávce a v dlouhodobé přítomnosti na trhu.

Podnik XY s.r.o. obtížně plánuje své tržby, které významně ovlivňuje např. jedna jediná velká zakázka v průběhu roku a to pak znamená veliký výkyv v tržbách. Z hlediska plánování tržeb je poměrně riskantní spoléhat na jednu velkou zakázku, která takovou měrou ovlivňuje tržby. Může se stát, že v dalším roce podobně velkou zakázku podnik nezíská a to bude znamenat opět značný propad v tržbách, podnik bude muset reagovat snížením nákladů a bude to mít dopad zejména na zaměstnance. Podniku bych proto doporučila plánovat tržby efektivněji, plán tržeb na další roky by měl být založen raději na menším, ale trvalém růstu. Podnik by měl provést důkladnou analýzu své stávající databáze zákazníků a z jejích výsledků sestavit odpovídající forecast. Podnik by měl o své zákazníky důkladně pečovat, v případě, že pro podnik skončí komunikace se zákazníkem dodáním výrobků, zákazník si bude hledat jiného dodavatele. Je třeba hledat nové příležitosti a potenciální odběratele. V praxi se setkávám také s jazykovou bariérou ze strany dodavatelů. Dle mého názoru by dnes měl být anglický jazyk samozřejmostí u všech zaměstnanců pracujících v obchodním oddělení podniku, ale není tomu tak, a to ani v analyzovaném podniku XY s.r.o. a proto bych podniku doporučila také jazykové kurzy angličtiny. Obchodní oddělení vyhledává nové obchodní příležitosti v tuzemsku i zahraničí, a pokud podnik více jak 90 % své produkce vyváží, je znalost světového jazyka nutností. Podnik plánuje stát se předním evropským lídrem ve svém oboru.

Protože podnik XY s.r.o. více jak 90 % své produkce exportuje do zahraničí a 70 % inkasních plateb probíhá v měně EUR, rozhodně bych podniku doporučila zaměřit se na řízení kurzového rizika. Možností je několik: buď se zajistit pomocí nějakého bankovního pro-

duktu (forward nebo měnová opce) nebo jednoduše využít kurzovou doložku připojenou ke smlouvám se zahraničními odběrateli. Podnik potřebuje hradit své závazky v tuzemsku, ale většinu plateb inkasuje v eurech, kterých má přebytek, eura tedy musí měnit na koruny a pokud koruna značně posílí, podnik vykáže zbytečně vysoké kurzové ztráty v nákladech. V současné době ale koruna stále oslabuje, atakuje hranici 26 Kč/1 EUR a to je pro exportující podniky naopak pozitivní. Další možností je uzavřít s některými dodavateli smlouvy v eurech, tak by podnik také využil přebytečná eura.

Podnik XY s.r.o. se snaží na pokles tržeb reagovat také snížením nákladů, což hodnotím jako velmi pozitivní a správný krok. Podniku doporučuji pravidelně sledovat vývoj cen energií a analyzovat stávající smlouvy s dodavateli energií a případně tyto náklady dále optimalizovat. Podnik reaguje na pokles nebo růst tržeb propouštěním nebo naopak příchodem nových zaměstnanců, což je dle mého názoru logickým krokem. V případě nutnosti propuštění bych podniku doporučila udržet si dlouhodobé zkušené zaměstnance a nejdříve tak propustit zaměstnance ve zkušební době, aby podnik nemusel vynakládat větší náklady na jejich propuštění, než je nutné. Nákladové úroky podniku jsou na velmi nízké úrovni, podnik tedy neohroží případný vyšší bankovní úvěr na nové investice. Podniku bych doporučila zaměřit se při optimalizaci nákladů také na snížení ostatních finančních nákladů, které jsou nejvíce ovlivněny výše uvedenými kurzovými rozdíly a bankovními poplatky, které jsou pro podniky s vysokou obratovostí na bankovních účtech neúměrně vysoké.

Ve všech sledovaných letech dosahoval podnik XY s.r.o. zisku, nejvíce se podniku dařilo v letech 2011 a 2012, to hodnotím jako velmi pozitivní trend do budoucna. V letošním roce podnik plánuje investice do nového skladu materiálu, na který má již dokončen projekt, investici plánuje financovat převážně z dosaženého zisku.

Podnik XY s.r.o. se snaží optimalizovat svou daňovou povinnost a dle mého názoru se mu to i daří, podíl daně z příjmu na hrubém zisku klesl z 20 % v roce 2008 na necelých 16 % v roce 2012. Protože podnik v současné době využívá pouze velice nízký úvěr od banky (dle rozvahy pouze 700 tis. Kč), nevyužívá funkci daňového štítu. V případě, že letos uskuteční plánovanou investici do stavby nového skladu materiálu, doporučila bych podniku více využít bankovní úvěr a tím by podnik také snížil svou daňovou povinnost. V současné době jsou úrokové sazby bank na nejnižší úrovni v historii, na druhou stranu po světové finanční krizi banky přísněji posuzují a hodnotí každého klienta. Podnik XY s.r.o. ale dosahuje výborných výsledků a tak jistě nebude mít se získáním bankovního úvěru potíže.

Co se týká poměrových ukazatelů, i v nich dosahuje podnik XY s.r.o. výborných hodnot. Při porovnání rentability tržeb podniku s odvětvím hodnotím podnik jako nadprůměrný, také ostatní ukazatele rentability vykazují vysoké hodnoty a jen potvrzují, že podnik se pohybuje v zisku. Vzhledem k nízkým nákladovým úrokům dosahuje také ukazatel úrokového krytí vyšších hodnot a potvrzuje tak velmi nízkou zadluženost podniku. Také další doplňující poměrové ukazatele ukazují na pozitivní vývoj podniku, který vede k jeho dalšímu růstu. V tomto případě podniku doporučuji držet tento trend i v budoucnu.

Z pohledu uživatelů účetních informací se jeví podnik XY s.r.o. také jako velmi úspěšný. Pro banky je podnik XY s.r.o. jistě solidním klientem, který dostojí svým závazkům a nemá problémy se splácením svého úvěru. Banky nebudou mít problém poskytnout podniku případný úvěr na financování investic a podniku bych doporučila tohoto úvěru také využít. V případě, že se podnik rozhodne využít bankovního úvěru, neměl by příliš dlouho otálet, pokud jsou v současné době úrokové sazby u úvěru na nejnižší úrovni. Z pohledu majitelů hodnotím podnik také velmi pozitivně, podnik stále roste a rozvíjí se, vykazuje zisk a dostatečně vysokou přidanou hodnotu a není předlužen. Majitelům bych i nadále doporučila podporovat další vzdělávání a tím i růst svých zaměstnanců. Zaměstnanci mají jistotu ve stabilitě a rozvoji podniku, což je pro ně velmi důležité. Mají oporu v zaměstnavateli, kterému záleží na jejich dalším vzdělávání. Také z pohledu obchodních partnerů podniku hodnotím podnik XY s.r.o. jako úspěšný. Podniku bych ale doporučila si důkladněji prověřovat své odběratele a dle toho řídit a sjednávat platební a dodací podmínky ve smlouvách s odběrateli, s problémovými odběrateli by podnik měl sjednávat v platebních podmínkách zálohy, které by pokryly náklady podniku. V současné době mnoho podniků využívá tzv. obchodního úvěru u svých dodavatelů, dodavatelé často neřídí své pohledávky a mají pak problém dostát svým závazkům u svých dodavatelů.

Otázkou zůstává případné nasazení mezinárodních účetních standardů IFRS v podniku. I když nasazení IFRS s sebou nese určité výhody, v současné době bych implementaci IFRS podniku nedoporučila a to zejména z důvodu prvotních vyšších nákladů na tuto implementaci. Podnik plánuje jiné investice, které jsou v tomto okamžiku pro výrobní podnik důležitější. Osobně si myslím, že význam IFRS bude nadále růst a pokud by v budoucnu došlo k prodeji podniku nějaké zahraniční společnosti, bude zavedení IFRS v podniku nutností.

Majitelé a zakladatelé podniku XY s.r.o. plánují tento rok odchod do důchodu a předání podniku svým potomkům a zároveň s tím přeměnu podniku ze společnosti s ručením omezeným na akciovou společnost. V tomto kroku vidím menší hrozbu pro podnik, protože

mladší generace nemá takový vztah k podniku jako jejich rodiče, kteří podnik založili a vybudovali. Často se stává, že nakonec se zástupci mladší generace nedohodnou např. na řízení podniku a tak podnik prodají.

ZÁVĚR

Cílem mé práce bylo detailně analyzovat výkaz zisku a ztráty, zhodnotit jeho vypovídací schopnost a navrhnout určitá doporučení pro podnik. Domnívám se, že tento cíl byl splněn.

Výkaz zisku a ztráty je důležitým účetním výkazem podniku a slouží jako podklad pro tvorbu podrobnější finanční analýzy. V teoretické části jsem provedla průzkum dostupných literárních pramenů týkajících se výkazu zisku a ztráty, zmínila jsem vazby na jiné účetní výkazy, zdůraznila jsem limity vypovídací schopnosti výsledovky, podívala jsem se na výsledovku z pohledu uživatelů účetních informací a dotkla jsem se problematiky sestavování výkazu o úplném hospodářském výsledku dle IFRS. Na konci teoretické části jsem popsala možnosti finanční analýzy prováděné pouze na základě údajů z výsledovky.

V praktické části jsem využila poznatků z teoretické části. Pracovala jsem zejména s informacemi z výročních zpráv podniku. V úvodu praktické části jsem představila a charakterizovala analyzovaný podnik XY s.r.o. Na základě jeho výkazů zisku a ztráty za období od roku 2008 do roku 2012 jsem provedla finanční analýzu, zhodnotila jsem výsledky finanční analýzy nejen z pohledu podniku, ale také z pohledu externích uživatelů účetních informací. Dotkla jsem se také případné implementace IFRS do podniku, zdůraznila výhody a nevýhody nasazení IFRS v podniku. Podnik XY s.r.o. jsem vyhodnotila jako velice úspěšný, kterému záleží na jeho dalším rozvoji. Podnik adekvátně reaguje na snížení svých tržeb snížením nákladů a snaží se své náklady řídit, což je v současné době nezbytné. Podnik využívá efektivně dotace z fondů EU na vzdělávání zaměstnanců a také na další investice. Z mého pohledu je důležité, že podnik dlouhodobě investuje do svých zaměstnanců. Ve všech sledovaných letech dosahoval podnik dostatečný zisk, který plánuje investovat zpět do podniku, i z toho vyplývá, že majitelé podniku plánují jeho další rozvoj i v budoucnosti a jde tedy o stabilního zaměstnavatele. Podnik není předlužen a v případě vyšších investic může získat od banky výhodný úvěr. Poměrové ukazatele finanční analýzy, provedené na základě údajů z výsledovky, dosahují také výborných hodnot a potvrzují tak ziskovost podniku.

Závěr mé praktické části patřil celkovému shrnutí informací a výsledků, ke kterým jsem s pomocí podrobné analýzy dospěla a navrhla jsem podniku XY s.r.o. určitá opatření a doporučení, která by měla vést ke snížení nákladů, vyšší efektivitě podniku a přispět tak k dalšímu růstu a rozvoji podniku.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje:

BAŘINOVÁ, Dagmar a Iveta VOZŇÁKOVÁ, 2005. *Vyhodnocení a využití účetních výkazů pro manažery, společníky a akcionáře*. 1. vyd. Praha: Grada, 99 s. ISBN 80-247-1115-X.

DVOŘÁKOVÁ, Dana, 2011. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Brno: Computer Press, xi, 327 s. ISBN 978-80-251-3652-2.

KISLINGEROVÁ, Eva, 2010. *Manažerské finance*. 3. vyd. V Praze: C.H. Beck, xxxviii, 811 s. ISBN 978-80-7400-194-9.

KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA, 2005. *Finanční analýza: krok za krokem*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, xiii, 137 s. ISBN 80-7179-321-3.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

KOVANICOVÁ, Dana, 2004. *Jak porozumět světovým, evropským, českým účetním výkazům*. Vyd. I. Praha: BOVA POLYGON, 284 s. ISBN 80-7273-095-9.

LANDA, Martin, 2008. *Jak číst finanční výkazy: [analýza účetních výkazů, hodnocení finanční výkonnosti, měření efektivnosti investic: případové studie, příklady, koncepce podnikového účetního systému]*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, xv, 176 s. ISBN 978-80-251-1994-5.

PASEKOVÁ, Marie, 2007. *Účetní výkazy v praxi*. Praha: Kernberg Publishing, 210 s. ISBN 978-80-903962-6-5.

PASEKOVÁ, Marie, 2008. *Finanční účetnictví: studijní pomůcka pro distanční studium*. Vyd. 2., upr. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 274 s. ISBN 978-80-7318-735-4.

RŮČKOVÁ, Petra, 2008. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.

SEDLÁČEK, Jaroslav, 2007. *Finanční analýza podniku*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, v, 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

SLÁDKOVÁ, Eva, 2009. *Finanční účetnictví a výkaznictví*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 451 s. ISBN 978-80-7357-434-5.

SYNEK, Miloslav, 2003. *Manažerská ekonomika*. 3., přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 466 s. ISBN 80-247-0515-X.

Elektronické a internetové zdroje:

MÜLLEROVÁ, Libuše. © 2013. *Daňáři online: Portál daňových poradců a profesionálů* [online]. 1. 8. 2005. Praha: Wolters Kluwer ČR, [cit. 2013-08-01]. Dostupné z: [http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d9921v12798-odlozena-dan-vymysl-teoretiku-ucetnictvi-nebo-polozka-p/?search_query=\\$issue=17I4&search_results_page=1](http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d9921v12798-odlozena-dan-vymysl-teoretiku-ucetnictvi-nebo-polozka-p/?search_query=$issue=17I4&search_results_page=1)

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

EBIT	Zisk před zdaněním a úroky.
EBT	Zisk před zdaněním.
EAT	Čistý zisk.
EU	Evropská unie.
IAS	Mezinárodní účetní standardy.
IFRS	Mezinárodní standardy účetního výkaznictví.
ROC	Rentabilita nákladů.
ROS	Rentabilita tržeb.
US GAAP	Všeobecně uznávané účetní principy.
VH	Výsledek hospodaření.
VZZ	Výkaz zisku a ztráty.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Schéma rozvahy (vlastní zpracování).....	15
Obr. 2. Zobrazení vazeb mezi účetními výkazy (vlastní zpracování)	16
Obr. 3. Vývoj kurzu CZK k EUR v roce 2008 (vlastní zpracování)	41
Obr. 4. Vývoj VH za účetní období a EBIT (vlastní zpracování)	46
Obr. 5. Dělení VH před úroky a zdaněním (vlastní zpracování)	47

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Vývoj počtu zaměstnanců (vlastní zpracování).....	37
Tab. 2. Vertikální analýza výnosů z VZZ (vlastní zpracování).....	39
Tab. 3. Horizontální analýza výnosů z VZZ (vlastní zpracování).....	40
Tab. 4. Vertikální analýza nákladů z VZZ (vlastní zpracování).....	42
Tab. 5. Horizontální analýza nákladů z VZZ (vlastní zpracování).....	44
Tab. 6. Vývoj přidané hodnoty a výsledku hospodaření (vlastní zpracování)	46
Tab. 7. Dělení VH před úroky a zdaněním (vlastní zpracování)	47
Tab. 8. Ukazatele rentability (vlastní zpracování).....	48
Tab. 9. Ukazatel rentability tržeb v odvětví (vlastní zpracování).....	48
Tab. 10. Ukazatel úrokového krytí (vlastní zpracování)	49
Tab. 11. Další poměrové ukazatele (vlastní zpracování).....	49
Tab. 12. Ukazatele měřící výkonnost zaměstnanců (vlastní zpracování).....	50

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Formulář výkazu zisku a ztráty
- P II Výkaz zisku a ztráty podniku XY s.r.o. v období 2008 - 2012
- P III Výsledky odvětví v období 2008 - 2012

PŘÍLOHA P I: FORMULÁŘ VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY

Zpracováno v souladu s vyhláškou
č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY (v celých tisících Kč)

ke dni _____

IČ

Obchodní firma nebo jiný
název účetní jednotky

Sídlo, bydliště nebo místo
podnikání účetní jednotky

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném 1	minulém 2
I.	Tržby za prodej zboží	01		
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02		
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	03	0	0
II.	Výkony (ř. 05 až 07)	04	0	0
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05		
	2. Změna stavu zásob vlastní činnosti	06		
	3. Aktivace	07		
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	08	0	0
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	09		
B. 2.	Služby	10		
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	0	0
C.	Osobní náklady (ř. 13 až 16)	12	0	0
C. 1.	Mzdové náklady	13		
C. 2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14		
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15		
C. 4.	Sociální náklady	16		
D.	Daně a poplatky	17		
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18		
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	19	0	0
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20		
III. 2.	Tržby z prodeje materiálu	21		
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23 + 24)	22	0	0
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23		
F. 2.	Prodaný materiál	24		
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25		
IV.	Ostatní provozní výnosy	26		
H.	Ostatní provozní náklady	27		
V.	Převod provozních výnosů	28		
I.	Převod provozních nákladů	29		
*	Provozní výsledek hospodaření [ř. 11 - 12 - 17 - 18 + 19 - 22 - 25 + 26 - 27 + (-28) - (-29)]	30	0	0

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném 1	minulém 2
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31		
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32		
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 34 až 36)	33	0	0
VII. 1.	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34		
VII. 2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35		
VII. 3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36		
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37		
K.	Náklady z finančního majetku	38		
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39		
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40		
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti (+/-)	41		
X.	Výnosové úroky	42		
N.	Nákladové úroky	43		
XI.	Ostatní finanční výnosy	44		
O.	Ostatní finanční náklady	45		
XII.	Převod finančních výnosů	46		
P.	Převod finančních nákladů	47		
*	Finanční výsledek hospodaření [(ř. 31 - 32 + 33 + 37 - 38 + 39 - 40 - 41 + 42 - 43 + 44 - 45 + (-46) - (-47)]	48	0	0
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	0	0
Q. 1.	- splatná	50		
Q. 2.	- odložená	51		
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	0	0
XIII.	Mimořádné výnosy	53		
R.	Mimořádné náklady	54		
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56 + 57)	55	0	0
S. 1.	- splatná	56		
S. 2.	- odložená	57		
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 53 - 54 - 55)	58	0	0
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	59		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	0	0
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48 + 53 - 54)	61	0	0

Sestaveno dne: _____

Právní forma účetní jednotky: _____

Předmět podnikání účetní jednotky: _____

Podpisový záznam: _____

**PŘÍLOHA P II: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY PODNIKU XY S.R.O.
V OBDOBÍ 2008 - 2012**

Označení	Výkaz zisku a ztráty (v tis. Kč)	Číslo řádku	2008	2009	2010	2011	2012
I.	Tržby za prodej zboží	01					
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02					
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	03					
II.	Výkony (ř. 05 až 07)	04	384 566	281 281	308 803	465 890	351 531
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	384 327	280 915	305 290	462 547	342 840
II. 2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	-503	-574	2 652	2 509	7 695
II. 3.	Aktivace	07	742	940	861	834	996
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	08	246 086	154 354	192 467	286 179	194 707
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	09	196 440	126 125	151 172	210 962	157 581
B. 2.	Služby	10	49 646	28 229	41 295	75 217	37 126
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	138 480	126 927	116 336	179 711	156 824
C.	Osobní náklady (ř. 13 až 16)	12	97 986	84 409	84 207	105 152	99 614
C. 1.	Mzdové náklady	13	74 609	66 010	62 602	78 132	73 970
C. 2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14					
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	23 347	18 399	20 844	26 112	24 731
C. 4.	Sociální náklady	16	30		761	908	913
D.	Daně a poplatky	17	1 230	1 551	1 655	1 504	1 316
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	7 391	8 029	8 219	7 829	11 037
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	19	3 229	1 609	3 039	4 103	2 917
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	716	297	171	594	595
III. 2.	Tržby z prodeje materiálu	21	2 513	1 312	2 868	3 509	2 322
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23 + 24)	22	1 319	522	1 988	1 967	984
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	340	54	142	124	109
F. 2.	Prodaný materiál	24	979	468	1 846	1 843	875
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25	-556	-461	-1 697	-2 300	-2 999
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	3 595	3 347	3 277	3 803	4 674
H.	Ostatní provozní náklady	27	1 451	1 639	1 442	4 069	4 747
V.	Převod provozních výnosů	28					
I.	Převod provozních nákladů	29					
*	Provozní výsledek hospodaření [ř. 11 - 12 - 17 - 18 + 19 - 22 - 25 + 26 - 27 + (-28) - (-29)]	30	36 483	36 194	26 838	69 396	49 716

Označení	Výkaz zisku a ztráty (v tisk. Kč)	Číslo řádku	2008	2009	2010	2011	2012
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31					
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32					
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 34 až 36)	33					
VII. 1.	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34					
VII. 2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35					
VII. 3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36					
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37					
K.	Náklady z finančního majetku	38					
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39					
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40					
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti (+/-)	41					
X.	Výnosové úroky	42	93	107	1 115	864	1 302
N.	Nákladové úroky	43	1 543	1 708	2 257	1 175	594
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	20 390	33 603	6 215	12 867	8 253
O.	Ostatní finanční náklady	45	21 041	38 120	7 706	10 240	9 074
XII.	Převod finančních výnosů	46					
P.	Převod finančních nákladů	47					
*	Finanční výsledek hospodaření [(ř. 31 - 32 + 33 + 37 - 38 + 39 - 40 - 41 + 42 - 43 + 44 - 45 + (-46) - (-47)]	48	-2 101	-6 118	-2 633	2 316	-113
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	7 063	5 769	4 477	13 674	7 952
Q. 1.	- splatná	50	6 770	5 316	4 340	12 682	8 920
Q. 2.	- odložená	51	293	453	137	992	-968
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	27 319	24 307	19 728	58 038	41 651
XIII.	Mimořádné výnosy	53					
R.	Mimořádné náklady	54					
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56 + 57)	55					
S. 1.	- splatná	56					
S. 2.	- odložená	57					
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 53 - 54 - 55)	58					
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	59					
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	27 319	24 307	19 728	58 038	41 651
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48 + 53 - 54)	61	34 382	30 076	24 205	71 712	49 603

PŘÍLOHA P III: VÝSLEDKY ODVĚTVÍ V OBDOBÍ 2008 - 2012

<i>v tis. Kč</i>	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby	80 469 530	53 722 752	60 460 332	71 796 220	75 539 330
EAT	4 730 290	2 402 092	2 487 148	2 144 999	4 381 396